

S A N V A I T I N I S L A I K R A S Z T I S .

Nr. 22

BROOKLYN, N. Y., 28 d. Geguzės (May) 1903 M

ENTERED AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., AS SECOND CLASS MATTER, MARCH 11 - 1901.

Metas III

Tabakas ir jo rukymas.

Neperseniai praslinko 400 metų, kaip tabakas dasigavo Europon. Bet užmarinėse szalyse jisai nuo neatmenamų laikų buvo visiems žinomas ir šzeip teip naudojamas. Kada Kolumbas, 1492 m., atrado Ameriką, pas gyventojus rado ir tabaką nuo seno naudojamą. Kas buvo pacioj pradzioj do priežastis, kad jį žmonės galėjo sunaudoti, pasilieka paslaptimi, bet pagal szandieninių psichologų isztyrimų, galima spręsti, juog žmonės pradėjo jį rudyti tik isz įvairių savo prigimties nesmagumų ir neramybės.

Jonas Nicotas, dvare Iszpanijos prancuziszkas pasiuntinis, pirmasias tabako sėklas isz Amerikos parsivežė ir netrukus tais augalais visą Vakarinę Europą uszėrė. Del tos priežasties tabakas ir botanikoj įgavo vardą „nicotiana“. I kitas-gi Europos szalis tabakas prasiplatino nuo iszpaniszkų ir prancuziszkų kareivių, kurie laike trisdeszimtmetinės karės visose karalystėse buvo parsamdomi.

Ir sziamė laike pasaulėj neatrastume nė vienos tautos, nė vieno žemės sklypo, kame tabakas butų nežinomas ir nerukiamas. Ant salos Marchall abi lyti, pradendant nuo penkių metų amžiaus, kasdieną be pertrukio ruko, o apart to dar ir naktimis, kada iszbunda kuris miego. Po kelių užtrauktų dumų, rukorius savo pypkutę aduoda kitam, kuris teipgi patraukęs, leidžia toliau per rankas. Ir teip be perstojeimo isz vienų rankų eina į kitas. Pietinėj Amerikoj, laukinių tautų Jivaro sąnariai, teip pri-

rukymo pripratę, kad kožnoj szeimynoj tris pirmutiniai keturių metų vaikai, pradendantieji rudyti, yra laikomi už laimingiausius ir prie tų namų dideles laimes priskaito. Sukakus vaikui keverterius metus, pas jo tėvus susirenka aplinkiniai kaimynai ir savo prakalbo mis iszgiria busentį vaiką, juogei jis kaipo karžygis savo prosenių seka pėdomis. Paskui uždegę pypkę paduoda vaikui, kuris kelis sykius patraukęs, lieka ant rukoriaus, buk jau visuomet, iszventitu. Gyventojai Ugninės žemės (Pietamerikoj) teip prie tabako rukymo pripratę, kad kartais neturėdami pypkuczių, tabako lapus isz piktumo kremta.

Pas Birmantiecius tabaką ruko apart suaugusiųjų ir kudikiai ant rankų neszojami. Tuojaus po motinos kruties visada į burną gauna cigarus; žinoma pradėjus nuo to laiko rudyti, isz tų vaikų pasidaro tokie rukoriai, kad be pypkės nė žingsnio niekur negalima nužengti.

Pas apszviestusias-gi tautas, tabakas pirmasias buvo laikomas per vaistą, paskui pradėjo žaivoti, o pabaigoj XVI szimtmezio įvyko tikrasis jo rukymas. Kada rukymas po visus krasztus pradėjo žimiai platintis, nekuriose vieszpapatystėse po bausme, pagal vieszpapatystės įstatus, buvo draudžiama, bet ar tas nors kiek pagelbėjo? Ar daug naudos gali atneszti szandieninės nekurių Amerikos valstijų legislaturos, uždraudziančios nesuaugusiems krautvėse pirkti ir rudyti? Rodosi sziandien viską butų galima padaryti, bet kas tokius daiktus gali drausti, kurie priezszinasi nekurių žmonių prigimimui. Parnaszius uždraudimus nesuaugusiems gali

uždrausti tik vieni jų gimdytojai, bet ne mokiniojai ir ne valdzia! Jau tiejei laikai praslinko, kad valdonai savo padonams, visiems be skyriaus, lieptų galvas skusti, arba barzdas auginti, ar prireszingai.

Ar šzeip ar teip kalbėsime, tacziaus dar ir szandien tarpe garsingesnių vyrų tabakas jokio užtarimo neturi. Amerikoj, tolose vietose, nevat antitabakinės draugystės susitvėrė, by tik tą blogą isz žmonijos paprotį iszguti. Europoj-gi didziausiu rukumo prieszu yra Tolstojus. Jisai rukymą prilygina prie alkoholizmo ir tarpe rukoriaus ir girtuoklio jokio skirtumo nepadaro. Tolstojus tvirtina teip: „Nėra teisybe, juog žmonės butinai tik dėl skanumo ir kokios nors gerovės geria ir ruko. Atsimenu asz savo jaunesnias dienas, kada dar pats rukiaji ir kada daugiausiai tabako norėdavau. Visada tokiuose laikuose, kada apie nieką nenorėjau mislyti, kada apie viską geidžiau pamirszti. O kada vaikai pradeda rudyti? Tankiausiai tuokart, kada savo kudikiszką nekaltybę praranda. Kodel rukoriai pameta rudyti ir pamirszta, kada papuola tarpe augstesnių ypatų, arba kokiam nors susirinkime, bet kada pagrijta atgal prie savo neteisybių, vėl už tabako griebiasi ir save džiovina? Kodel visi kazirnkai ruko?... Kodel moteriszkės ruko, daugiausiai kada savo prigimime nupuola?... Kodel ruko beprocziai?..

Czia Tolstojus ko toliau, tai vis daugiau paduoda, juogei tuos prie tabako geismus žmogų iszaukia visados jo paties moraliszkas nupuolimas. Tas patis atsitinka ir su girtybe.

KRYŽIŲ IŠGANYMAS

ARBA

Kryžius tarpe laukinių.

Apsaką iš XVIII pradžios amžiaus.

LENKIŠKAI PARĄŠĖ FR. TUČINSKAS.

(Tąsa.)

V.

Pirmosios pradžios.

Bėgų tūdviejų dienų, Didėji Ausis tarpe savųjų darba-vosi, idant jiems visiems apie „baltveidį“ juodose sukniuose laimingą mislį įkvėpti. Jis jiems aiškino, juog baltveidžiai nėra raudonpalvių neprieteliais, bet jie paskutiniems visuo-met gero velydami, dar ir laimę suteikia. Patį Irokėzai sako ir tvirtina, juog baltveidžiai juosius myli.

Šeip taip jis jiems paaiškino ir nemazai iš to naudą jau turėjo. Daugumas iš tųjų, kurie tėvų Bonipace matė kaip „baltąjį šunį“, dabar maž-daug prie jo prisirišo ir jau jokios neapykantos neturėjo. Didėji Ausis tą viską dirbo su dide-liu atsargumu, idant kartais savo prie misionorius prisirišimo akyse savo draugų perdaug margai neperstatyti. Vienok, ne-trukus, didesnė pusė savo kalbomis pergaltėjo ir, atėjus susi-rinkimui, misionorius buvo apšauktu kaipo geru draugu, do-vanota ant visados mirtis ir pavelyta kaimė apsigyventi.

Misionorius priešai, išgirdę tokį didesnė pusė balsų nu-sprendimą, ne savo balsais suklyko, apreikšdami, juog jį vis-tiek turėse nužudyti by kada ir kur, prie pirmosios progos.

Nors tų rekautojų skaitlius buvo visiškai mažas, bet nu-žudymui misionorius, užtenkančiai buvo ir vieno. Ir norintis tėvas Bonipacas prie gyvasties pasiliko, tačiau iš savo meli-nės lindynės niekur pasirodyti negalėjo. Jo gyvenimas be jo-kio pertrūkio, visada, buvo pavojų. Bet mažai jis apie tą rupi-nosi, nes ant mučelninko mirties buvo ir tuokart jau pasiren-gęs, kada iš savo tėvynės kelionėn leidosi.

Tuotarpu laikui bėgant, opas ant viso jo kuno išpalengvo sugijo ir jautėsi visiškai sveiku. Nėra ko daug iš to visko stebėtis, nes viena jo viltis apie jo norų išsipildymą, visada buvo gydomuoju balsamu.

Kaimo indiečiai, beveik kožną dieną visi ant medžioklių į girias išėdavo, todel atsitikus panašiai pragai ir tėvas Boni-pacas kai kada jau be jokios baimės ant tyro oro galėdavo pasirodyti. Prie panašių atsitikimų, misionorius nuolatos se-nelius ir moteris mokindavo, išrodydamas nekurius naudas iš naminių darbų apie savo namus, paskui nekuriems padirbo dar ir tulas darbai prietaisais, kurių indiečiai nepažinojo. Iš jo darbų visi stebėjosi, kaip jis kasdieną nenuilstančiai apie juos visus rupinasi.

Prie tos progos nepamiršo jis ir apie kalbą, kurios išpra-džių jokiū būdu negalėjo suprasti. Laikui bėgant indiečių kalboj teip išsilavino, kad sunku buvo pašaliniam jį atskirti nuo pačių indiečių. Kada-gi išmoko kalbą, visi jį da labiau pamyležo, ypač vaikai, su kuriais per dienas kalbėdavosi, dirbdamas jiems įvairius žaislus.

Netrukus „baltveidis baltose sukniuose“ buvo jau ir pačių jo nedraugų mylimas. Iš apielinkęs kaimų indiečiai keliau-davo, kad prisizūrėti į baltveidį ir, su juom susipažinus, apie ką nors pasikalbėti. Jiems išrodė labai keistu dalyku, kad baltveidis juos galėjo mylėti ir prie jų turėjo tokį prisirišimą.

Vasara jau baigėsi. Pradžioj rudens indiečiai rengėsi nusiduoti į europišką stacijas, gulinčias prie Hurono atero. Tėvas Bonipacas, prieš iškeliaujant, prašė jų, idant jie tų nu-vykę, misionorių misijas atjieškotų ir, atradus, jiems apie „baltveidį juodose sukniuose“ papasakotų.

Indiečiai prisadėjo, ir ištikrųjų viską išpildė. Misionoriai per indiečius tėvui Bonipacui įdave didelę skrynją, kurią cie-lybė jam ir pargabeno.

Kaip tėvas Bonipacas džiaugėsi, kada atidaręs skrynją, joj atrado breviorių ir reikalingų prie laikimo šv. Mišių daik-tus. Toliau rado popieros, juodylo, plunksnų rašymui ir mažą aptiekę su įvairiomis liekarkstomis (vaistais).

Laukiniai teipgi nemažai iš tos skrynios sau turėjo džiaugsmo, nes tėvas Bonipacas atrado teipogi visokių blizgu-čių, perlukų ir medaliukų. Turbut da nekuomet visa toji apiegardė neturėjo panašaus džiaugsmo ir laimingesnių dienų, kai kad misionorius jiems blizgančius medaliukus išdalijo.

Skrynioj slėpė da vienas montas, prie kurio indiečiai jokio prisirišimo neturėjo. Tai buvo įvairių daržovių, žolių ir vaisių sėklas.

Laukiniai apturėję nuo tėvo Bonipaco augščiau minėtas dovanas, apie skrynją klykdami iš džiaugsmo tik šoko. Jie mislijo, juog skrynja savų užlaiko kokią nors galybę, ar ir pačią juos mylinčią dvasią.

Tasai jų džiaugsmas, netrukus persikeitė rustybėn ir per-trupytį už tą, pirmiais jiems brangią skrynją, misionorius sa-vo gyvastimi butį atsakė. Priežastimi jų rustumo buvo kį-lysi baisi užkrečiama liga. Liga it vanduo apgaubė visą kai-mą. Misionoriaus nedraugai, naudodamiesi taja proga, pra-dėjo garsinti tėvą Bonipacą burtininku ir juog jis tą nelaimę ant jų visų užtraukęs. Netiek jų akyse buvo kaltu misiono-rius, kiek toki skrynja, kurią jis pas save užlaikė. Paiki indie-čiai toms paskaloms įsitikėjo ir jieskojo progos, kad „baltam-jam šuniui“ be jokio pasigailejimo atmonyti. Misionorius gyvybę vėl tik ant plauko kabojo. Didesnėji pusė indiečių svarstė, buk tolei liga negalės iš tarpo jų išnykti, kolai k misionorius nepalikis senu būdu ant kryžiaus ištemptu. Du me-džiū, ką seniau jie norėjo misionorių kryžiauoti, da ant tos pačios vietos gulėjo ir, tarytum, laukė savo aukos.

Misionorius-gi, kįlus tiems sumišimams, nepersigando, bet su didesne dar meile ligonius gydė. Su pagelba jam pris-istų vaistų keliolika ypaut jau buvo nuo „išbalimo“ apgynęs. Tačiau kad kur išeiti, viens nekuomet neidavo, bet drauge su kitais, nuo seniau jam ištikimaisiais indiečiais. Vieną be abe-jones butų nužudę.

Indiečiai su laiku ir jo vaistams pradėjo priešintis. Jie manė, juog ir vaistuose tuli „baltveidžio“ burtai atsiranda. Dievas žino, kas butų su misionoriumi atsitikę, kad ant laiko butų Didėji Ausis su keliais vyrais nepargrįžęs. Didėji Ausis sugrįžęs ir, dasizinojės apie misionorius pavojų, tuojaus jį po savo globa paėmė ir ant visų jo žingsnių jį dabojo. Tuotarpu liga praslinko ir, netrukus, senoviškai sutikimas užviešpatavo.

Dabar tėvas Bonipacas, gyvendamas jau be jokio pavo-jaus, pasiruošė prie savo seniai pageidaujamo darbo. Žinoda-mas jau gerai jų kalbą ir pas tulus turėdamas tvirtą užsiti-kėjimą, Dievo žodį pradėjo sėti.

Laukiniai nusistebėjo nemažai, kada išgirdo pirmu kartu apie galingiausį ir geriausį dangų Dievą. Seniau jie buvo apie savo Aireskoi, t. y. saulės dievaitį, girdeję, bet tasai die-vaitis jiems dabar pasirodė piktu ir visiškai nieko negalinčiu. Paskui, kada išgirdo apie Adomą ir Jievą ir apie jų pirmutinįjį prasikaltimą, sujudo ir pradėjo su iniršimu klykti, ant zenklo, juog tasai žmogus, kuris su tokiu galingu Dievu kalbėjosi, turėjo jam pasipriešinti.

Dabar prasidėjo mokslas apie aniulus, apie jų tulą skaitlius nupuolinimą ir apie jų į du skyrū padalinimą, t. y. į gerus aniulus ir į piktas dvasias. Išgirdę laukiniai tuos aiškinimus, su baimė pas tėvą Bonipacą klausinėjosi, ar kar-tais tosios piktos dvasios ir jiems jų gyvenimui nekenkia. Su-drebėjo visi, kada nuo tėvo Bonipaco ant savo klausimo gavo

patvirtinimą. Jų baimė buvo tokia didelė, kad misionorius vos įstengė juos nutildyti. Paaikino dar, juog geroji dvasia sykiu ir su geraisiais aniuolais visus žmones daboja, sergsti ir jiems visuose reikaluose duoda pagelbą. Tačiau kur nėra gerosios dvasios, kur tos dvasios iš žmonių nieks nesirupina pažinti, tą visada piktosios dvasios viešpatauja.

— Teip yra! — patvirtino misionorius.

Ant šitų misionorius žodžių, indiečiai suklyko balsais atmonijimų ir pradėjo labai nerimauti. Misionorius norėjo juos čia tuojaus nutildyti, bet nepasisekė. Matydamas jų didį ant piktuųjų dvasių sumišimą, pasisekė ir nuslinko į savo lindybę.

VI.

Išganimo ženklas.

Misionorius kamta pasirengęs, užsidojo stulį ir, pasiėmęs kryžių, išėjo priešai iš baimės aimanuojančius savo žmones. Indiečiai misionorius tokiuose parendėse da buvo niekad nematę, pertat visi į tėvą Bonipacą akis atkreipė ir nutilo. Misionorius ant augštesnės vietos atsistojo.

— Vilko Sunai! — sušuko stebuklingu ir labai linksmu balsu, — džiaugkitės, nes prisiartinio toji laiminga prie jus valanda, kad jus nuo piktos dvasios išgelbėti! Dideji geroji Dvasia, mane pas jus atsianti, idant jus į Dievo vaikus permaining, iš tarpo jus pikta dvasia prašalinčiau!

Prie tų žodžių kryžių augštn pakėlė ir tarė:

— Šitai išganymo ženklas! Šitai tinklas prieš piktają dvasią! Pirmu kartu aš tuo ženklu jus žegnoju. Klaupkit visi, nes geroji Dvasia jau prisiartinia! Kryžių išganymas!

Laukiniai persigando ir priešai savo norus puolė visi ant kelių, o tėvas Bonipacas tuojaus suteikė jiems pirmąjį palaiminimą:

— Tegul jus palaimina Dievas Tevas † Dievas Sunus † ir Dievas Dvasia šventa † Amen.

Po tų palaimos žodžių, indiečiai, tartum, nebyliais pasiliko. Nekurie iš jų mane, juog misionorius patsai yra dideja Dvasia, pertat nedrįso nė ant kojų stoti, nė į jį prakalbėti. O misionorius su sudėtom rankomis ir į viršų pakeltomis, užsimislijęs stovėjo. Paskui pakėlė į augštą savo brangų kryžių, į jį be jokio pertrukio nekūrį laiką veizėjo, melzdamas pas Išganytoją laukiniams žmonėms mylistų.

Kabantieji po mėlynu dangumi debėseliai, su sykiu persiskyrė ir auksinis spindulys apšvietė misionorių. Kryžius tų šviesoj tik blizgėjo, o misionorius vis dar maldėsi. Panaši laukiniams regykla didį tarpe jų sujudimą pagimdė. Tarytum nebyliai, visi klupojo ir į blizgantį kryžių žiūrėjosi. Matydami, juog misionorius abi ranki prie maldos buvo suglaudęs, sekdamį jo pėdomis ir jie tą padarė.

Misionorius nuleidęs akis žemyn ir, pamatęs kaip laukiniai klupo ir su nuosteba prisizūri stebuklinga šviesa apšvietam kryžiui, pragydo šv. Ambrozijaus padėkavonės giesmę: Te Deum laudamus.

Netrūkus liepė jiems pasikelti ir tarė:

— Broliai! Tuojaus, dabar, pastatykim čia tą ženklą, per kurio priežastį piktoji dvasia privalėjo nusizeminti. O paskui aš jums paaikšįsiu kokiū būdu kryžius piktają dvasią pergalejo ir nuo jos nedorų galybių žmones išgelbėjo. Bet tuotaru pastatykim šičia štai kryžių, idant piktosios dvasios lenktysi nuo šios palaimintos vietos ir nuo Vilko Sunų.

Laukiniai su džiaugsmu puolėsi prie tų medžių, prie kurių misionorių norėjo prikalti, juosdu sujungė, surišo ir netrukus jau stovėjo kryžius, kurį tėvas Bonipacas pašventino.

Jau seniai zvaigždutės išvakaro ant mėlynojo dangaus mirgėjo, o misionorius drauge su keliais laukiniais prie kryžiaus da klupojo ir maldėsi.

Netoli nuo kryžiaus Dideji Ausis sėdėjo ir mislijo, kas atsi-

tiko nuo to laiko, kada jis pirmu kartu ant uolos misionorius kryžių buvo atradęs, lyg dabartiniam ir lyg šiai pačiai dienai. Ypatingai jis mislijo apie misionorius darbuomosi. Teisingai pasakius, indietis buvo geroji širdis, bet neišlavinta, tamsi, laukinė, pertat jokiū būdu jis negalėjo suprasti, kodėl misionorius po tokių kankynių prie savo kankintųjų ugnimi meilės dega ir dėl jų teip neunulstančiai darbuojasi. Teipgi ir apie pastatytą priešų akis kryžių jokio supratimo neturėjo. Pakraipęs galva, pats sau tarė: „Ne kitaip, tasai baltveidis juodose sukniose nėra žmogumi, bet didėja, gera Dvasia“.

Kada visi laukiniai kryžių apleido, jisai prisiartinio prie klupojančio dar prie kryžiaus misionorius.

— Tėve — užklausė nedrąsiai, — kas tu esi?

— Baltveidis juodose sukniose, — atsakė misionorius, — pribuvęs iš Prancuzijos per didįjį surų vandenį, idant jus, Vilko Sunus, permainingi ant gerosios Dvasios sunų.

— Ar kartais tu neesi ta dideja Dvasia, kuri viską sutvėrė? o mažam tavo tėvas buvo dideja Dvasia?

Šita klausimą Dideji Ausis misionorių uždavė su tokiu nusizemimu, tartum tikėdamasis patvirtinančio atsakimo.

— O, broli, — tarė, — ne, aš neesu nei dideja Dvasia, nei jos Sunumi. Aš esu niekiausias didėsės Dvasios mirtinias sutvėrimas, toksai, kaip ir tu pats ir visi tavo draugai. Štai čia yra didėsės Dvasios Sunaus paveikslas, jisai geras ir mielaširdingas Dievas!

Po tų žodžių, misionorius Dievo Muką priglaudė prie savo nuo maldos išdžiūvusį lūpų ir meilingai pabučiavo.

— Ką? — sušuko su nuosteba indietis, — tasai teip barbariška! nukankintas turėtų Dievo Sunumi buti!

Misionorius ant tų žodžių jam nieko neatsakė, tik liepė prie šal prisėsti ir trumpais žodžiais išganymo paslaptis jam apsakė.

Ir ištikro, Dievo mylista dievobaimingo kunigo neapleido, nes pasėta sėkla geron žemėn buvo puolęsi.

Ir koliai dar saulė buvo neuztekęjus, laukinis žmogus sykiu su kunigu pa kryžiumi gailingas dėkavonės ašaras liejo.

VII.

Kryžiaus kvietkos.

Antrytojaus, anksti, indiečiai vėl visi po kryžiumi susirinko. Oras buvo lietingas ir šaltas, pertat misionorius liepė jiems, apart tvirtesnių sveikatojų vyrų, namo eiti. Su likusiais prie kryžiaus, misionorius nusidavė girion ir išrinkęs keliolika medžių, liepė nukirsti. Apvalius nuo šakų, liepė visus prie kryžiaus nugabenti.

Čia po misionorius priežiura, netrukus kijo platus namas, kuño viduj' pirmiausiai pastatytas kryžius stovėjo. Prie sienų, viduj', likosi pastatyta keliolika storų kelmų suolams, o po kryžiumi misionoriui sakykla.

Namą misionorius pašventino ir tuo būdu tapo įsteigta tame krašte pirmutinė šv. bažnyčia. Čia visuomet reguliariški atsibudavo susirinkimai, ant kurių misionorius šv. tikėjimo mokslą aiškino. Nors laukiniai su atida jo pamokinimų ir šv. Rašto klausė, bet tasai mokslas nebuvo teip lengvu. Kaipgi pv. buvo sunku apie artimo meilę pasakoti laukiniams, kurie iš savo prigimimo persitikrinimais buvo prisigėrę juog didžiausiuoju žmogaus užsitaravimu — užmušti savo nuodugą ir pabaigta! Nė vienas krikščionis teip daug nesididžiuoja nė su savo urėdais, nė su orderiais, ar augštąja garbe, kai kad koznas indietis skalu, t. y. skura nuo neprieteliaus galvos nuplėšta.

Kasdieną mokslas traukėsi dienomis: dvi valandi dėl suaugusiųjų ir šešias dėl vaikų.

(Toliaus bus.)

Žinios iš pasviečio.

Maskolija.

Aresztai Peterburge. Pa-skutinėmis dienomis Peterburge daugybę studentų, studentų ir profesorių su-aresztavo dėl nekurių susektų slaptinųjų spaustuvių ir izsmėtytų brosiurų.

Žydų skerdynės. Telegramai iš Maskolijos pranesza, juogei abelnos žydų skerdynės prasidės i d. Birželio. Apart to likusius žydus iš Maskolijos visiszkai žada iszvaryti. Turtingesnie jei žydai savo savastis už pusę prekės parduoda ir neszinasi į užrubežį.

Toliaus raszoma, juog žydų Maskolijoj padėjimas labai kritiszkas, kadangi jie gyventojams ir valdžiai su savo galybe labai įsigriso.

Amerikoniszki žydiszki laikraszcziai labai jau apie savo senbrolius žydelius raszo, bet kodėl jie neraszė tuokar kada už jų prasikaltimus ir pliundravones Czenstakavo gyventojai teip daug ekonomiszkai nukentejo. Gerai jiems, nes nekaltas kraujas visada szaukia atmonijimui. Turbut diktokai jie ir Kiszineve prasikalto ir norėjo su savo galybe, kai kad Lenkijoj ar Lietuvoj pasirodyti, bet czia gyventojai pravoslavai, už kuriuos ir pati valdžia visados užstoja.

Žydiszki laikraszcziai žino, kad užmuszė, nuzudė, ai vai! bet ką jie priesz tai su Kiszinevo miesto gyventojais darė, tai neraszo. Isz ko-gi jų skerdynės kplō, kad jie butų pravoslavam vaikams įvairių piragų ir baronų su nuodais nepardavinėję. Tegul žinosi ir tegul lietuviz už juos neprotestuoja, nes jie ir lietuviz baigia smaugti.

Mandžurija.

Maskolija Kynams galutinai apreisz kę, juog Mandžurijos neapleis tol, kol laik kyniszka valdžia nepasiraszys ant suokalbio, juog Mandžuriją Maskolija savo globoj turės laikyti. Toliaus Maskolija pareikalavo dar szių dalykų: Nė viens Mandžurijos mlestat, nė portas užrubsziniai prėkybai negali but atdarytas ir svetimi konsulai visiszkai nereikalingi. Maskolija visa Mandžurija turi valdyti ir nė jokiai vieszpattytei jokio Mandžurijos apskriczio neatleisti.

Kunigaiksztis Czing tuos reikalavimus atmetė. Paszalinėms vieszpattystėms toksai Maskolijos pasielgimas pasirodo labai keištų ir kasdieną beveik cina paskalos, juog Japonija tokio Ma-

skolijos žingsnio be karės neapleis. O Maskolija tuomtarpu isz Mandžurijos nė mislite nemislija iszeiti.

Isz Londono raszoma, juog japonieczyų kelios eskadros laukia tik prisakymo, o vakariniuose portuose tveriasi korpusas, norintis nusiduoti Korejon.

Telegramai isz Londono pranesza, juog Londone visi tikisi Japonijos su Maskolija karės.

Maskoliszkoi administracija Mandžurijoj jau suszaukė 50,000 novobrancų, isz kurių sutvėrė devinis pulkus. Matomai burloakai Mandžuriją nori prisavinti, kad teip formuojasi.

Kynai.

Pagal nekurių praneszimų, pietinia-me Kynų kraszte įjudinasi baisi naminė kraszto kova. Bokserai jau Kvang-Su provinciją savo rankose turi ir beveik kasdieną vis naujus miestus ir kaimus i savo rankas griebia. Pasikelelių kariumenė turi per 120 tukstanczių vyrų su naujos sistėmos szaudyklėmis. O valdžios kariauna su pasikeleliais per daug meilingai apsisvaiszczioja ir nekuri isz kareivių pereina į pasikelelių pusę, kadangi tę algą daug didesnę gauna. Maisztininkams pinigus prisiunczia isz viso pasviečio kyniecziai emigrantai, nes jie nori dabartinę vieszpataujanczią dinastiją sugriauti, o teipi-gi ir Mandžurijos mandarinus iszguiti.

Balkanu pussalis.

Turkijos finansai teip iszsmėti, kad sultonas privalėjo nuo Albanijos savo kariumenę sulaukyti. Sumobilizavimui 100,000 kariumenės sultonas isz savo locono kieszieniau turėjo užmokėti, o pristatytojai kariumenei mundierių bei ginklų atsiskakė, nes negauna prigulincziai atmokėjimo.

Isz Salonikų raszoma, juog po maskoliszku ir prancuziszku konsuliatu sukonfiskuota daugybė dinamito.

Pagal tulus praneszimus, skaitlius krikszczionių, kurie m. Mornastirijų laike maisztų prazuvo, isznesza 72 ypati.

Atenai. Tapo atrasta kelios su dinamitu bombos tulo bulgaro namuose. Grecijoj keliolika bulgarų jau likosi suaresztuoty.

Žodžiu, ant Balkanų pussalio tuomtarpu nieko gero dar negirdėti, greicziausiai galima sulaukti kokių bent susirėmimų.

Vokietija.

Pereituose metuose Wilhelmas II

Rymui dovanojo Goethe's paminklą ir po paminklu pirmutinis akmuo turėjo buti padėtas laike cieszorius Ryme vieszėjimo ant Pincio pakalnės, žė kur rymiecziai liuosomis valandomis vaiksztinėjasi. Bet dėl baimės kokio nors anarchistiszko pasikesinimo, cieszorius Ryme nė akių niekur negalėjo parodyti, pertat ir paminklas isz omenės iszruko. Dabar tacziaus Wilhelmas isz Rymo gavo žinią, juog tasai paminklas labai prasto darbo ir prie tos pakalnės visiszkai netinka, todėl jeigu cieszorius nori, tai rymiecziai kur kitur galės pastatyti.

Rymas.

Naujiejei kardinolai. Sekantiejei pralotai apturėjo žinias, juog gauna kardinoliszkas kepures: Mgr. Gavicchiono, Tangliani, Ajuty, Katschthaler ir Fischer. Konsistorius turbut atsibus 5 ar 22 d. Birželio.

Laimingas amerikietis. M. Malony isz Philadelphijos, Pa., kuris savo kasztais Trentone, N. J., pastatė baznyczią, nuo Popiecziaus apturėjo titulą rymiszko markizo.

Manimai su Prancuzija. Popiezius ant ateinancziu konsistoriaus žada sujudinti sziandieninį Prancuzijoj padėjimą, nes masonai ir žydai vis dar katalikus persekioja.

Venezuela.

Revoliucija joku budu negali pasibaigti. Prezidentas Castro su savo prezidentura labai abejoja. Provincijoj Rio Chico valdžios kariumenė susidauzė su pasikeleliais. Raszoma, juog daugumas revolucijonierių krito.

Isz Lietuvos ir Lenkijos.

Vilnius. Isz Vilniaus raszoma, juog augsztesniuose valdžios rateliuose užgimė klausimas apie įsteigimą Lietuvos universiteto. Vilniaus apskriczio kuratorius Popov nori, idant universitetas butų įsteigtas m. Mohileve ir su tuo mieriu prie miesto rodos atsiszaukė, kad miestas tam naujam užmanimui paaukauty 60 desetinų miesto žemės. Kiti vel kelia klausimus, ar negaletų universitetas buti m. Vitebske. Abu szitu projektu Vilniaus laikraszcziai nupeiki ir pritarė universitetui buti ar m. Vilniuj, ar Minske.

Internatai prie gimnazijų. Vidurinių dalykų ministėrija prie gimnazijų m. Lodžio dėl įsteigimo internato paskyrė 20,000 rub. Apart szitos

sumos miesto kasa turi iszasignavoti 17,000 rub.

Prie statimo szv. Stanislovo Kostkos bažnyčios darbas jau prasidedo.

Czia suaresztavo tulą 20 metų jaunikaitį, kuris mundieruj pasirėdęs, atgštesnėms ypatoms save rekomendavojo už Varnszavos gubernatoriaus sekretorių.

Pločkas. Pacziame mieste ir visoj gubernijoje skaitlius iszeivių į Ameriką baisiausiai pasididino. Nerastum nei buto, nei šeimynos, kame apie iszeivystę nebutų kalbėta. Visi jaunikaičiai ir pabuvusieji vyrų savo krasztą apleidžia.

Vidurinių dalykų ministerija dėl atnaujinimo R. K. Seminarijos paskyrė 9,000 rub. ir darbas atėjus pavasariui jau prasidedo.

Isz Amerikos.

Jenerolas Miles protestuoja.

Suvienytų Valstijų kariumenės vadas, jenerolas Miles, labai daug užsirutino, juog. marininkystės sekretorius jo raporto, sulyg kankynių ant Pilipinų salų, tik kelintą dalį oficializškai pagarsino, o apie svarbesniusiosius raporte praneszimus užtylėjo. Dėl tos priezasties jenerolas Miles paraszė karės ministeriui Rootui laiszką, idant sulyg tokių jų maklioryszčių duotų paaiszkinimus.

Nuo tulo laiko jau ir taip tarpe jenerolo ir ministerio įvykė nepaprastini nesutikimai. Ministeriai kiti už savo draugą kiekvienam reikale užstoja, todėl jenerolui Miles rengia, pagal jo senatvės, duoti dimisiją ir paskirti atsakanczią algą. Amerikos žimesni ukėsa tuomi labai likosi neuzganėdintais ir karės ministeriui iszreiszkia savo neuzganėdinimą.

Tavorinių trukių susidauzimas.

Netoli nuo stacijos West Middlesex susidurė du tavorinių trukių. O kad viename trukyje buvo prikrauta dikcziai dinamito, kuris nuo susidauzimo explodavojo, susvile ugnij dvidesimti vagonų. Maszinistai ir kiti ant trukių darbininkai ant laiko spėjo nuo savo vietų isz vagonų pabėgti, tai norint mirzčių nė vieno nematė, tacziaus diktokai apdegė ir apsikule. Antramjam trukyje buvo 150 raguotų galvijų, kurie iki vienam susvilo.

Prezidento kelionės.

Nekurie Amerikos laikraszczių turi sau už didelę garbę apie įvairius prezidento žingsnius raszlinėti. Tas labai mums neparanku ir minėti, kadangi prezidentas dykai kruvas pinigų saikuoja, o tas viskas be jokios naudos, apart asabiszkų jo iszilavinimų. Butų gerai ir mums patiems ant szvųjų žirgų po miestus, girias ir kalnus jodinėti, bet sėdėk ir tylėk. Czia teisybės jokios nematom.

Amerikoj papirkimai.

Amerika isz dalies savo teisingumo kaskartas vis žymyn puola. Nelatasis dolieris beveik visus žmones po save įtekme patraukė. Sziaudien Suvienytose Valstijose urėdninkų papirkimai taip gausiai pradėjo augti, kad beveik tuomi ir paczią Maskoliją jau pervirszina. Neperseniai likosi adengta didelės neteisybės skyrinuj paczto, ant Pilipinų salų senoviszki amerikiečių pasielgimai, Aliaskoj tie patis su urėdninkais atsitikimai.

Mieste Minneapolyj už papirkimą miesto bulmistras likosi nubaustu. Teipogi raszoma, juog Valstijoj Missouri vicegubernatorius už tą patį prasakaltimą cypė gavo.

Kur žmogus teisybę atrasi!

Besirdė mergaitė.

Morrystone, N. J., tula 18 metų mergaitė Rožė Latszski, turbut lenke, turėdama du vaikuus ir negalėdama nuo jų dviejų jokiū budu atsikratyti, užsigėidė, idant jiedu jos akiveidzjoj ant revolverių iszeitų. Jos norai, žinoma, tuojaus iszsipylė ir, kada abudu kraujuose papludo, ji pasiėmus trezčių, nusidavė į kitą rumą ir susiziedavo. Viens isz dviejų paiksų dabar atsiranda ligonbutyje, o antras namieje laizosi.

Lenkas sudėgintas.

Mieste Peorijoj, Ill., lenkas 17 metų amziaus, Edvardas Szradskis, užgimus namuose gaisrui, nespėjo iszsineszti ir sudegė. Sudegusio namo blėdj apskaito iki 75,000 dol.

Vargamistra

lietuvis, gerai mokantis savo amatą, neseniai pribuvęs isz Lietuvos, pajieszko sau vietos prie lietuviszkos parapijos. Atsiszaukit po antrasz: ²⁴

B. J a n u s z a u c k a s

4552 Justin st.

Chicago, Ill.

Tautietiszkas Seimas.

Dar priesz kelias sąvaites tuli tautieticziai apie savo busentį 21 dieną Geguzės seimą programos su įvairiais apgarsinimais beveik po prievarata pradėjo kožnam siulyti, idant pasiskaitytų, o paskiaus jau, it musės prie medaus, prie jų naujos organizacijos kibtų. Nedyvai, vienų apgarsinimų buvo ko pasiskaityti. Viens biznierius. siuloja savo „tautiszkas“ Vitauto cigarus, o kits dar „Birutos“ pipkutes. Žinoma, užmąnymas tautiszkas, tautiszki darbai, o sykiu ir tavorai. Viskas į szalį, tik buvo laukiama seimo, to vienutinio žmonijos pagerinimui budo. Praslinko dvi sąvaiti, likos dar kelios dienos, ir sztai, netrukus, pagal apgarsinimą, atėjo jau geidaujama 21 Geguzės diena. Nekurie delegatai isz tolimesnių kuopų subruzdėjo iszvakaro, bet tuli vos pirmoj dienoj seimo po pietų atsirado. Sais jų antrasis seimas (pirmasis pernai buvo Bostone) ekonomiszškai diktokai turi sergaluoti, nes ką mislijat, vienam daktarui Szliupui prie užkvietimo ant seimo 35 dolierius nusiuntė, by tik teiktųsi atzaviaivęs juos sutvarkyti. Matomai d-rui Szliupui buvo ar per pigu, ar mažam isz tautieticzijų lovio jau pakrypo, kad vietoj savo paveikslą ant seimo parodyti, jis prisuntė savo moterį. Žinoma boba tai jau ne jis pats. Tarpe susirinkusiųjų jokios įtekmes neturi ir gana. Po atidarymų susirinkimo, arba sesijos, seimo prezidentu tapo iszrinktas p. Mikolainis. Apie kitus vyriausybes sąnarius nėra reikalo nė minėti, nes jokių extra galvoczių nebuvo. Isz delegatų buvo susivaziavusių daugiau kaip per 60 ypatų, tarpe kurių buvo apie tris bobelkos, dvi mergini, na ir keturios isz Waterburio piemenukės. Ką darysi, delegatas koks jis nebutų, delegatu vis liekasi. Pastatyk tę atvedęs ir oszką, tai vis toj pati mintis ir svarstymai bus.

Delegatų ineszimų perskaitymas traukėsi lygiai pusę dienos, o kitą pusę užėmė tik jų sudavadijimas. Ineszimų buvo gerų ir juokingų. Tarp kitko buvo szie: Dusyk sąvaitėj iszleidingti sąnariams savo locną bent kojį organą, arba norints ir seną (?) „Tevynė“ atgavinti. Nuo Rymo-katal. susivienijimo atimti charterj, peczėti ir tautiszaką veliavą, prie to ir visą pas jų iszilikusį (?) turčą. Nupirkti kelias diktokas farmas dėl susenejusių savo sąnarių. Isz-

niekinti kunigiją. Uždeję New Yorke ateiviams prieglaudos namus ant kitų tautų paveizdo. Atnaujinti kun. Kaulakio su Astromskiu už gramatikas provą ir kunigą sunkiai nubausiti. Ir teip toliau tokių be galo niekniekių. Viskas buvo priimta ant apsvarstimų. Pasibaigus tiems įnėsizimams, sekretorius pradejo skaityti prisiųstus seimui laiszkus. Tulas idiotas, kaip tai paprastai jų eilėse tankiausiai ausitinko, prisitūnė su savo gerais linkėjimais tē kokią ant penkiolikos puslapių poeziją. Prezidentas, p. Mikolainis, turbūt iš augšto jau žinojo, kas do rasztas, kad nabago veidas tarytum praszvito ir be jokių pas delegatus užklausimų liepė skaityti. Pasakėlė, žinoma, buvo apie išjuokimą kunigų ir tikėjimo. Sekretoriui perskaicius kelis puslapius, ne kurie delegatai atstojai ir meldė su tomis pasakomis liautis, nes viens dalykas — papiktinimas, o antras — neturintis jokios svarbos ir tik laiką užiman-tis. Skaitymas ant to turėjo pasibaigti, bet sztai paszoka ponia Szliupienė ir reikalauja, kad iki galui būtų išskai-tyta. Prezidentui to ir reikėjo. Pasidare ermdieris. Mikolainis iš visų pajėgų rėkia kad skaityti, o didesnėji pusė delegatų ne. Naujokas su kumsztim priszoka prie Kazakevicziaus, o kitį vėl prie Naujoko. Visi pasistūvė už savo skrybelių ir pradėjo žiūrėtis ar du-rys adaras. Mikolainis mato, juog caia baikos ne zuikio, pradėjo gražumu pra-szyti ir vos už pusvalandžio sudarė tvar-ką. Tacziaus antgalo pagal p. Szliu-pienės noro viskas iki pabaigai buvo perskaityta. Po perskaitymų vėl visi suklykė: „tegul szunes czia seimuoja, bet ne žmonės su savo tokiais asilų pro-tais!“ Ir kas iš to išėjo? Nutarė tam vaikinui už jo poetiszka talentą iš se-imo nusiųsti papeikimą ir dar pareika-lauti, kas jį teip pamokino, kad seimui tokius tuszczius daiktus rasyti. Rods vaikinai kvailas, tai jau visi gerai žino, bet seimas neprivalėjo tokių nutarimų išduoti, kadangi jis saviems „tautė-cziams“ iš szirdies linkėjo paniekinti katalikiszka dvasiszkią, o įsteigti sau neprigulmingas bažnyczias ir kunigų prisizventinti.

Beje su telegramais daugiausiai at-sizimėjo Bostonas, iš kur beveik kožnas tautietis su Mojaus dienomis sveikino. Dilionis teipgi savo partijos nepamiršo. Po perskaitymų jo telegramo, tulos... net ir nuliudo, išreikszdamas savo gėlį,

kad jis asabiszcai ant seimo adarymo negalėjo pributi.

Teip pirmoji diena, pusiau su sziau-rine vėtra, praslinko.

Antrą ir treczją dieną seimo visų priimtų dalykų buvo apsvarstymai. Kožnas menkiausiai daiktas išzaukdavo didžius ergelius ir neužganėdinimus. Mažiausis klausimas traukdavosi dvi, tris valandas. Tacziaus bent kokių tarpe savęs nesutikimų, kai kad pirmoji die-noj, nebuvo, bet visas darbas slinko iki mažrusių vežimu su nepateptais girgž-dancziais ratais. Juk tautieciams rei-kėjo viską atlikti pagal savo jaunosios dvasios, greitai, be jokių apsirikimų, jeigu, pagal jų manimo, turėjo tvirtus savo naujos organizacijos pamatus. Vis-as seimo vedimas paėjo nuo paties sei-mo prezidento, kuris nežinodamas savo tiesių ir nepažindamas kafedros į visas puses kiekviename nutarime mėtėsi. Kožnu sykiu delegatai atsiszaukdavo ir parodydavo jam kelią, pagal kurio tu-rėdavo elgtis, nes kitaip su dviem klau-simais būtų visas seimas praslinkęs.

Tarp kitko pirmiausiai likosi nu-tarta, „žvaigždė“ už patalpintą iš Lietuvos Sabonio atsiszaukimą, pagar-sinti per laikraszczius papeikimą, ka-dangi p. Mikolainis tē kur nuo seno iz-ra-dęs koki sufuszzeruotą, buk Sabonio, laiszka, teipgi iš Lietuvos rasytą. Ne, ponai, papeikimas papeikimu, bet „žvaigždė“ nekuomet neturėdama sa-vyų jokių klastų, taji atsiszaukimą cie-lybėj užlaiko ir, jeigu tautieciai netiki, gali buti pagarsintas svetimtautiszkuose laikraszcziuose.

Toliaus nusprendė nuo R. K. Ame-rikoj susivienijimo atimti (?) charterį, peccetį, veliavą ir visą jo turtą. Szitoks

pasikėsinimas nekuomet nedovanotinas. Tautieciai nesidžiaugė, juog jiems da-likosi daleista seimuoti, bet jie dar nori svetimą vardą, nuopelnus ir turtą iš-plėszti. Jie geidžia prisizavinti vietoj dvejėrių metų jų skraidžiojimo, jau net ausztonioliktaji! Ant seimo net ir ženkleliais pasipuoszė „18 seimas“. Jau ne kitaip, kaip apsvaigo, kad drįsta po svetima skreiste palocius sau statyti, o paskui jau ir viskuom valdyti. Tok-sai tautieczyų psiceltnas ramlai misli-jancziai lietuvių atkreipia atidą ir jiems aizskiai parodo, kokios doros jų szita naujoji partija, ko ji jieszko, ko reika-lauja ir kokias iš to viso pasekmes ap-tūres.

Paskui-gi iš sukrautų ant tautos reikalų centų saviszcai, it maskoliszkoj valdžia, pradėjo gaspadoriauti. Kan-kintiniams ir mokslaeiviams iš kelių szimtų dolierių teko vos per 70 dol., bet užtat ant izleidimo tautiecio (?) d-ro Szliupo ir kitų paveikslo pusantro szimto paskyrė! Ką-gi mislijat dabar, broliai, pasirodo, juog ir czia tautiszkas reikalas! Sako, bus gražus lietuvių namų papuoszalas; gal but, bet ne pa-veiksias to, kuris lietuvių tautą nor su-griauti ir savo gudrum pasielgimu visus izsznaudoja! Pavyzdžiui imkim nors ir szitą atsitikimą: Pirmoj dienoj tautie-tiszko seimo, d-ras Szliupas savo moterį izszleido seimuoti, o pats kita linija nu-sidavė. New Jersey valstijoje, izszėjus jam su prakalbomis, lietuviai apszaukė anarchistu ir nuo platformės nukėlė. Išz tē tą patį vakarą atvyko Brooklyn ir czia atrado daug daugiau savo gar-bintojų. Kokią d-ro Szliupo dora, o visų jo pasekėjų protas, juokai minėti. Kaipio lietuvių darbininkų užtarėjias, savo krutinę už lietuvius stato, szaukia kad kunigų neszelptų, kad tikėjimo at-sizadėtų, nes, girdi, kunigai jų kraujo, sveikatos siurbikai. Jeigu panaszius dalykus koks iš tarpo darbininkų kal-bėtų, reikėtų jam dovanoti, bet kad d-ras Szliupas lietuvius izsznaudodamas it lėlė visų akyse su savo veikulmais tik tupczioja, tai tik jau seniau lietuviams reikėjo susiprasti.

Ant seimo visą rolę loszė preziden-tas p. Mikolainis. Jis ir į angliszkus laikraszczius pagarsino apie savo seimą, apie pribuvusius pusantro szimto (?) delegatus, kurių buvo vos 67 ypatos. Jis priszai Maskoliją vardan visos lie-tuviszkos Amerikoje visuomenės už žy-

Daugiau kaip
30 metus izszgincintasi
Dr. RICHTERO
wisan swietai žinomas

“ANKER” (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausias gydymas nuo

**Rheumatiszmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.**

ir visokiu Rheumatiszku
skaudejimu.

ui 25c. ir 50c. pas wisan
aptekorius arba pas

A. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

dus protestavo, tarytum Lietuvių tautos perstatytojas. Ir kam save teip perdau ir padanges kelti, kada visi žino, maato ir supranta jo darbsstumą.

Na, kad organizacija, tai jau gali tautiečiai taciaus pasigirti. Prezidentui vienbalsiai išrinko iš Waterburio Tareilą, tą patį, ką kitus kartus iš tulos draugystės apgavystėmis dikciai naudojosi. Tautiečiai prie tokių virszininkų mat jau pripratę.

Gaila, kad jų toj užkabarinėj partijoj atsiranda ir geresnįj lietuvių, kurie jų apgavysčių nesuprzdami, žiopso ir duodasi už nosių vedžioti.

Seimavimas pasibaigė su palaimos linkėjimais ir busentį seimą paskyrė m. Shenandoah'ryj.

Laiszkai iš kelionės.

Thomas, W. Va.,
22 Gegužės, 1903.

Turėdamas valandą liuosu cėso, leidausi 18 Gegužės mėnesio į West Virginiją, kur girdėdamas, juog tę yra skaitilius lietuvių, norinczių atlikti velykinę išpažintį. Išvažėvus iš New Yorko ant 1 p. m., ant 5 buvau jau Baltimorėj, kur norėjau atlankyti kun. Lietuvninką, idant nuo jo datirts kas reikalinga link mano busenczios kelionės, kaipo ir apie misijas, laukiancias manęs West Virginijoj. Jis man parodė ilgą laiszką senelio kun. Haiman, kame ans reikalavo kunigo, kurs galėtų nors nedelę cėso pasvęst esantiems po jo globa lietuviams, pridurdamas ant pabaigos, juog dar dvi-tris vietas apart miestelio Thomas laukia pribuvimo lietuvisko kunigo. Gerai, pamislėjau sau, kad turiu cėso, kitaip sunkiai reikėtų man apmokėti už kvatą pasivažinėjimo. Nebuvo ką daryt, sykj išsileidus, reikėjo datęst. Trukis į miestelį Thomas, kaip dazižinojau ant stacijos, turėjo isceit pacziam vidurnaktj ir buti Cumberlande ant 5.35 iszryto, kame West Virginijos pasazieriai turi iszstet ir mainyt liniją, nuo „Baltimore-Ohio“ gelezinkelio, einanczių į Chicago, į vietinę liniją „West Virginia Central“. Turėdami tokiu budu apie 7 valandas laiko, nusivaziavom į Curtis Bay, priemiestį Baltimorės, kame buvo laikomos ketur deszintės, ir keli vietiniai lietuviai norėjo prieiti prie iszpažinties prie savo kalbos kunigo. Apsilankę tenais, radome vieszingą priėmimą pas kunigą

Duszinską, ir atsiveikinus su juom, emiau „sleeperj“ ir eėjau gult. Antroytojas atsibudau Cumberlande, kur suvalgęs pusręzius, 7 adyną gavau trukį vaziuoti į vietą mano kelionės. Del tikrumo daviau telegramą vietiniam kunigui apie savo pribuvimą, nes girdėjau, juog stacija toli nuo klebonijos ir pėkszcziam eiti gana sunku. Po trijų valandų atsitikau ant stacijos Thomas, kur iszlipus senukas kunigas sutiko mane, sakydamas, juog turis vaziuot tuom pat trukiu pas ligonį, taciaus arklys laukijis mane paimt į kleboniją, kur jis pats ne užilgo busęs atgal. „There is Mr. Mitkey,“ pridurė jisai, „jis dastatys Tamistą į vietą ir nuo jo galėsi szjtą patirti apie czionykszczius lietuvius, kurie dar nieko nežino apie pribuvimą savo kunigo ir asz Tamistą užtikrinu, juog sziandien neadaug teturėsi jų bažnyczoje.“ — „Kodel-gi Tamista neuzsakė Nedelioj apie mano pribuvimą?“ — „Nedelioj miszių czion cebuvo, nes asz turiu davazinēt į Davis antrą misiją, kur laikiau miszias pereitą Nedeldienį, o Thomas'e laikau tik kas antrą Nedeldienį.“ — „Kokiu-gi budu Tamista jiems apgarsisj mano pribuvimą?“ — „Turiu siųsti vaikus, kuriu iszbeģios po kalnus ir ant Ketvergo turėsi Tamista „crowdą“, nuo kurio szonus skaudės,“ nusijuokė senukas, sėsdams į trukį, kurs nupleszkėjo toliaus, palikdamas mane malonėje p. Mikej.

Bet pirmeng Mikej paėmė mane į savo vežimą, keli aplinkiniai darbininkai prisiarينو prie manęs, užkalbindami prigintam liežuvj. „Tai jus lietuviai“, suszukau asz, „na, tai dabar jau neprazsiu.“ Bet p. Mikej neilgai davė man kalbet, primindamas man, juog arklys jau „ready“ ir cėsas vaziuot. „What are you?“ užklausiau asz jo, tarydamas sau, juog tai anglas ar vokietyis greicziausiai pastoja kunigo foremonu arba zakristijonu. „Asz esmi sztorninkas,“ pridurbėjo jisai į mane lenkiszka, pridurdamas, juog jo vieta netoli nuo czia ir kunigas galjs pas jį atsilankyti, nes jo klerkos visi ešą lietuviai ir jiems bus smagu pasimatyt su savo kalbos geradėju.

Zmogau.

Sostas vienas yr szirdjy
Tik dėl Vieszpaties;
Jeigu tu užimsi jį,
Dievas nevieszės. Balandis.

Ar nori darbo?

Uždeta 1885 m.

M. ULMAN

562 Liberty Ave., East N. Y., Brooklyn.

Kas reikalauja kokio nors darbo, ar darzuose, ar ant farmų, tegul tuojaus pas mane ateina, o gaus darbą su geru užmokeszciu.

Kas prisius

10 centų pacztinėmis markėmis, apturės „Žvaigždės“ naują

Kalendoriu.

„Žvaigždė“, 223 Roebling str.

Brooklyn, N. Y.

TEMYKIT, LIETUVIAI!

Lietuviszka fotografijū dirbtuve

370 Bedford ave. 370, Brooklyn, N. Y.

antras namas nuo naujojo tilto.

Savo mokslus pabaigiau Viltaiuje, o paskui dirbau garsingiausiose dirbtuvėse užrubekjy

P. Hurdus.

SERGANTIEMS

Garantuojame pilna iszgydymą.

Pasiekiamiausiai gydau visokias pasleptas ir pavirtusias ligas, kaip antai ligas szirdies, plauzciu, inkstu, pilvo, galvos skausbėjimas, alpina atminti, dvasiskas ausilpina, lytiackas stiprybes, szpivimas, sustinima, veži, lytkiznis pas motorus, kraujavimas ir t. t. nerai ligas, jo daugra, romantizma duskizma, paralyzių ir t. t. Praxialius gūmizius ypač gimdylio ligas, vi sokius sustinimus etc. Neriziskas ligas gydau su pagalba gertiausiu elektrizisku prietaisui.

Lytiackus dailiu ligas iszgydau per keturis dienas, kraujo nu-moodymus, odos ligas, svemena begima, kizdas gerkeji ir burnoj, nosij, akyses ir ausyses, netekimas vyriskizmes, lytinis nuolipėjimas ir t. t. Gydau kuopaspekmingiausai ir svergniojūju pilna iszgydymą. Chro-niziskas ligas yra mano specializackumu. Gyvildabio svarcioju. Nuo-dugnos iszgeraminivimas ligoniu ir jo iszgydymas—tai yra mano priderzius.

DR. LANDES

Expulsiuos specialistas.

134 E. 24-a ul., kampas Lexington av., NEW YORK.

Valandos: nuo 9 ryto iki 4 vakaru, Nedelmios nuo 8 ryto iki 4 po pietu.

Negalinti apsilankyti stacionarij, gali pama-syti laiszka; butinai laikitaisijame pacziento imantijimo.

Smuko visokiose kalbose. Turis praktika Lehighon Bellevue Post Graduate University Hospital. Direktoriaus Mediciniszko Instituto.

Dr. L. Landes persikraustė nuo
1 Aprilio į
132 E. 24 STR., NEW YORK
arti Lexington Ave.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„ZVAIGZDE“ — The STAR.

The only Lithuanian publication in New York, New Jersey & New England States, valuable advertising medium, executes translations and job printing in English, Lithuanian and all Slavish languages.

PUBLISHED EVERY THURSDAY

— AT —
223 Roobling str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed:

„ZVAIGZDE“

P. O. Box 17, Station W. Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING ON APPLICATION.

Sanvaitinis laikraštis

„ZVAIGZDE“

Išleista kas ŽETVERGAS.

Kasuoja ant metų \$2.00, In užmarrė \$2.50.

Anticetas Baltiejuš, Dažiurtojas

Korespondencijas ir laiškus su pūtgais adresuokit:

„ZVAIGZDE“

Station W. P. O. Box. 17. Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE 408WILLIAMSBURG

Korespondencijos.

Brooklyn, N. Y. 21 dieną Gegužės „tautiečių“ prasidėjo seimas ir traukėsi net tris dienas. Dienomis ant jų seimo neprisėjo mą užėti, nes reikėjo dirbti. Užtat vakarais, turėdamas liuosėsio laiko, apie jų apgavystes persitikirinau. Ir teip ant baliūas vietoj pagrįsintų per kuopos „pieszininką“ deszimties ar daugiau draugysčių, turėjusių ant seimo dalyvauti, buvo vos dvi: Lietuvos Sunų bei Algirdo, na ir kelios ypatos Vitauto draugystės ir lietuviskas kliubas. Lietuviszkas kliubas ant baliūas, neturėdamas savų sąnarių, loido in corpore eiti kas tik norėjo ir dar neprigulintiems savo kukardas skolijo. Tas tikrai kliubiszka. Ar asz pereitoj korespondencijoj melavau, kad katalikiszkos draugystės ant „tautiečių“ ugnimi spiaudo? Dabar viskas išžėjo į aikštę.

Pieszininkas Szunskis, 24 Gegužės, nedėlioj, su koku tę szaucziuku vaiksziuoj Brooklyno gatvėmis ir ant žmonių užsipuldinėjo, ką „tautiečių“ seimo už seimą nepripažįsta. Užgautu per jį du vyru, kaip girdeėjau, jį ir tą szauczių žada į bepročių namą pvauoti. Tautiečiai praras greitai kadolis izminties vyrą.

Jonas.

Niagara Falls, N. Y. — Skaitlius czioukszių lietuvių pasididino, bet ne

pusė jų neyra apsigyvenę ant visados. Arsziusia, kad musų broliui sunku czia gauti lengvesnį ir szvaresnį darbą. Popieris ir chemiszki izdirbinių dirbtuvės, kur lengviausia gauti darbą, dirbti nesveika — todėl nėra ko stebėtis, kad lietuviai, pasidairę mėnesį — kitą, pasiėmę tai už vieno, tai už kito darbo, važiuoja kitur. Vienok yra apsigyvenusių ant tikrosios ir net sziek-tiek pralobusių. Toks, pav., Urbanaviciuzs gyvena czia jau 15 metų ir dabar stotisi didelius namus, kuriuose laikys saliuoną, sztorą ir turės vietos net 7 šeimynoms.

Geg. 4 d. atsilankė izsklausti lietuvių velykinės izspazinties kun. A. Kaupas izz Scranton, Pa. Užkvietė jį vietinis lenkų kunigas, mislydamas, kad su pagelba lietuviszko kunigo galės pritraukti prie savo parapijos visus lietuvius. Delto prisakė kun. Kaupui nespaviedoti nė vieno lietuviuo, kurs neturi izsišėmęs pas jį kvitelės, o kad tokių atsirado tiktai keletas, užtai pareikalavo, kad lietuviai eitų izz bažnyczios pas jį ir izsiimtų kviteles. Czia lietuviai suriuszo ir nuėję į zakristiją pasakė kunigui, kad jie neyra lenkai, kad prigulėti prie lenkiszkos parapijos neprivalo ir kad kvitelių neims. Tada kunigas nusileido ir pareikalavo tiktai, kad jam paduotų vardus tų, kurie eis į spaviedį, ir kiek kas davė ant bažnyczios, bet kad lietuviai ir ant to nepristojto, tad liepė surazsyti tiktai vardus tų, kurie eis į spaviedį. Lietuviai ir to prisakymo pilnai neiszpyldė.

Visas prietikis pasioaigė maž-daug gerai, bet lietuviai pasimokino, kad su lenkais reikia luti atsargiaius.

Thomas, W. Va. Pas mus oras yra grauzis ir panaszus beveik į paczią vasarą. Anglių kasyklose darbai neprasti ir kiekvienas izz kitur pribuvęs visada darbą gali gauti. Musų miestelyj nemenkas lietuvių burelis, kurie tarpe savęs sutikime gyvena, tacziaus tankiaai ir saliuininkų nepamirszta szelpti ir jų kiesznių kaupinti. Izz lietuviszkų biznierių atsiranda jau nuo seniaui L. Valis, kuris užlaiko mėsinyczią. Jam prekiaivime sekasi, nes su kožu sutikime gyvena ir mandagiai apsieina.

Bet atsiminus apie tautiszkus reikalus, tai musų broliai szitate kampelyj visiszkaai užmigę. Nė jie patįs nieku neužiimdinėja, nė kitų prie to darbo nekalbina.

Mieli broliai! kurio izz jūsų szirdy

tėvynės meilė atsiranda, izzbuskit kuogreicziaus izz to letargos mžego, nes teip szaltai elgdami esi ir snauzdami nekuomet savo tėvynės vardo nepakelsit, bet greicziau dar visiszkaai jį prarasit.

Thomietis lietuvis.

Iz Londono. 10 dieną Gegužės szy. Kazimieriaus lietuviszka parapija laike savo bertainij susirinkimą. Žmonių ant susirinkimo pribuvo pusėtinas skaitlius, kurie susiėjus kunigo aimanavo. Tuli szliuptarniai izz jų norų juokėsi, sakė, kad jie tamsunai, jeigu tokių nebutniekių nori. Tacziaus susirinkimas buvo tykus, jokių vaidų ir triukszmų nebuvo, kaip tai kadaisiai atsitikdavo.

Ant szio susirinkimo buvo perskaitytas nuo kunigo laiszkas, kuris žadąs pributi, jeigu Londono lietuviai atsitrauktų izz po įtekmes teip vadinamų szios gadinės galvoczių, kurie lietuviams tik protus su savo nauju mokslu temdo. Ir tas tikroji teisybe: nebut kokis žydbernis mokantis jau truputį pasiraszyti, prie to turėdamas gerą liežuvi, prieszai savo brolius pasirodo tokiu Saliamonu, tarytum jis butų žinovu matomų ir nematomų, esanczių ir busenczių įvairių daiktų ir atsitikimų.

Pereitoj szavo izz Londono korespondencijoj buvau praneszęs, juog pas mus kunigas izz Lietuvos, t. y. izz Europos, buvo atsiszaukęs. Su sziumo savo klaidą pataisau, juog kunigas ne izz Europos atsiszaukė, bet izz Amerikos.

Nors mažai mėš kasoj turim pinigų, tacziaus tikimės netrukus sulaukti savo dvasiszko vadovo, kuris mus dvasiszkaais reikalais aprupinti galėtų.

Pirmą dieną Velykų szv. Kazimieriaus draugystė turėjo balių, nuo kurio pelnas, 11 svarų sterlingų, likosi aperverstu ant bažnytelės naudos.

N. Kalnavertis.

O kas czia?

Nu gi popieros gramaty raszymui — geriausias ir graziausias visoj pasaulėj; su graziomis kvietkomis net izz Berlyno pargabentomis, su visikiomis graziomis dainomis, graziiais pasveikinimais ir graziiais paveiksiais.

Paršuduoda vienas tuzinas už 20c., o 6 tuzinai už \$1.00. Agentai ant jų gerus piniguz daro. Adresuokit teip:

W. Ukmanis

Station W. — P. O. Box 14

Brooklyn, N. Y.

Nuo Redystes.

Chicagos Lietuviai laikraštį „Žvaigždė“ visada gali užsirasztyti pas mūsų agentą St. P. Tananavicių, 3244 So. Morgan str., Chicago, Ill. Pas jį teipogi galima gauti ir „Žvaigždės“ kalendorių.

P. P. Br., Brooklyn. — Laikrastyj panaszios korespondencijos netinka, o ypacz da su kokia girta boba ravėtis. Jug męs tuos poetus ir pranaszys be to gerai pažįstam, nes raszantis ką nors ant mūsų parapijos klebono, nekuomet mūsų redakcijai to „Saulės“ numerio neprisizucia. Atsitikimas ne pirmas. Tamsta su rimtais žmonėmis gali raszintis, bet su panasziais, duok jiems szventą ramybę.

Baznyczios paszventinimas.

Lietuviszkos R.-katalikiszkos parapijos Lawrence, Mass., 30 d. Gegužės, t. y. Subatoj, 1903 m., atsisub baznyczios paszventinimas. Baznyczia po vardu szv. Pranciszkaus Serapiczno atsiranda ant Brodford street'o, tarpe Franklin ir Broadway str. Iszkilmingas apvaiszcziojimas prasidės 9:30 ryte. Draugystės su paroda eis gatvėmis Essex, Union, Haverhill, Broadway, o nuo Brodway pasuks į Brodford str., kur atsiranda mūsų baznytėlė.

Po baznyczios paszventinimui, visos draugystės susirinks ant Musie' Hall, ant kampo Common ir Ausbury str., kame valandą galės atsilseti.

Antrą valandą po pietų prasidės tępat balius, kuris trauksis net iki 12 val. nakties.

Todel-gi, brangus broliai ir sesers, lietuviai ir lietuvės, kaip vietiniai, teip ir isz apielinkės, meldžiam ant mūsų parngtos iszkilmingos baznytelės paszventinimo szventės pributi, o paskui ant balius atsilankyti. Męs kiekvieną svečių maloniai priimsim.

Maloniai užpraszo Komitetas.

Nuo „Motineles“.

„Motinėle“ geležinis kapitolas vėl pasididino ant 20 dol. Per apvaiszcziojimą 10-metinių sukaktuvių draug. szv. Jurgio Philadelphiaje tapo sumesta 10 dol., ir prisiraszė prie pirmo skyriaus Kazimieras Kazakauckas, užsimokėdamas įžengiamosios 10 dol. Tokiu būdu „Motinėle“ turi geležiniame kapitole

\$422.31. Dekavodami nuoszirdžiai Philadelphiaicziam už aukas, pranaszame, kad męs dabar renkame į „Motinėles“ geležinį kapitolą visur.

Pranaszdamas pereitą sykį apie prisiraszimą prie „Motinėles“ Szeszupio, Patilezcius ir Lizdeikos, užmirszau pasakyti, kad jų pinigai, lygiai kaip ir dovana p. Valio, buvo prisizusti per kun. A. Miluką. Szitą užmirszimą dabar atitaisau.

Sulyg augszcziau mano pranaszimo „Motinėle“ savo geležiniame kapitole skaitė \$422.31. Dabar linksma man pranaszeti, kad ta suma pasididino vėl ant \$12.61. Sumetė ją mahanojiecziai per prakalbas S. L. R.-K. A., 19 d. Geguzio. Mesliavą užmanė kun. A. Milukas, o parėmė kun. S. Pautienius. Užmanytojams ir aukautojams siuncziu nuoszirdų aczių!

Rinkimu aukų tam pacziam tikslui užsiima p. J. Kranauskas, West Virginiuje ir lietuviai Niagara Falls, N. Y.

Kas daugiau rems gerą užmanymą?

„Mot.“ sekretorius.

Kartuzu jenerolo laiszkas Combesui.

Kada zokokinkams Kartuzams m. Chartreux'e buvo prisizustas ant iszvarymo nusprendimas, Kartuzų Jenerolas Combesui paraszė laiszką, kuriame ministerių pirmsėdį ant Dievo sudo szaukia. Tasai laiszkas teip skamba:

„Pone, ministerių pirmsėdi! Apribuotas laikas, kurį jūsų uredninkai mūsų Chartreux'e buvii buvo paženklinę, jau iszsisibaigė, pertat jums, kaip pirmsėdžiui, pirmiausiai duodam žinoti, juog savo metavonės ir maldos vietos, kuri Apveizdai nuo seno patiko, joku būdu neapleisim. Musų užduote — melstis už mūsų brangią szalį ir kiba kokasai pargalėjimas ant lupų mutus mūsų maldas sulaikytų. Anaipitol, neramybės laikuose, kuriuose patvaldytė kelių nedorų ypatų vieszpatauja, reikia tą viską prikergti prie ludniausizjų atsitikimų.“

Gali atsitikti, juog teisingumai, ant kurių mūsų tiesos remiasi, gali mus iszskrikdyti, o gal but ir isz tėvynės isztremti, pertat szandien jau turii už savo neatbutiną privalumą jums apkreiszti, juog lygiai vadin kaipo savo teip ir savo brolių, dovanaju szitą jūsų baisų prasikaltimą, niekinantį to kraszto uredninką.

Tacziaus dar mislijų, juog apleszcziau krieszczioniszkos meilės privalumus, idant prie atleidimo, kurį jums suteikiu, nepaduociai iszganingos rodos, kuri teipgi turi buti tvirtu persergejinu. Dvejopa mano prigimtis, kunigo ir zokoniko, spiria mane prie to darbo ir dariau viską su tuo mieriu, idant jus, jeigu dar nors mažas szirdij Dievo meilės trupinelis užsilaiko, susilaikintumet su ta bedieviszka ir nenaudinga kare, kurią prieszai Dievo Baznyczia pradėjai.

Prancuzų butas prieszai zokoną iszdavė savo nusprendimą. Asztojo zokono esu galva. To nusprendimo asz joku būdu priimti negaliu ir nepriimsiu ir todel, neziurint ant mano szirdingo atleidimo, reikalaju to nusprendimo revizijos, sutinkanciziai su mano tiesomis ir mano užsiėmimais, bet reikalaju revizijos. To, Kuris yra mūsų Augszciausiuoju Sudzia!

Jus, pons prezidente, dabar į mano zodzius tēmykit gerai, nes tē... jau nieko nepajiegsi užbauginti, arba savo kalba pervirszinti; tē jau nebus nė tų szposų, kokius parlamentariszka trubina iszdarinėja, nė neteisingų dokumentų, bet sutiksit sudzia teisingą ir visagalinę, neatszauktą nekuomet nusprendimą, prieszai kurį nē jus, nē asz negalėsime protestuoti.

Tikiuosi, pons prezidente, juog netrukus tē pamatysi, kadangi asz esu jau nejaunu, o ir jus vieną koją jau grabe laikot.

Mastant apie tuos linksmus daiktus, labiaus norėkie szirdingai už tą viską metavoti, negut koku sofizmatu ant ilgiaus pasaulės apjakimuose pasilikti.

Mano priderytė visada yra apkreiszti už blogą geru ir tokiu būdu už jus melsiuosi, t. y. męs Kartuzai, kuriuos apsudijai ant mirties, visi melsim Dievo mielaszirdystės, idant jus, nekaltai užpuldinėjant ant Dievo tarnų, veikiau apturētumete gailėstį ir iszganingą metavonę“.

Jauanas lietuvis vargamistra.

teippat galintis mokinti ant piano grajinti, jieszko vietos. Adresas:

Viktoras Czernauckas
Box 414 Minersville, Pa.

Vargamista

kurs moka gerai grajiti, giedoti ir mokinti giedorius, teatsiszaukia pas
Rev. S. J. Czepanonis
307 Fourth Ave. Homestead, Pa.

DZUKIJA.

Iš atmintelės P. Branduko.

Seirijų parapija.

I.

Penkiomis myliomis nuo m. Seinų, vazuojant pliantu Alytun, kame maskoliai garsingas savo tvirtynes įsitaisę, atsiranda miestelis Seirijai. Seirijai nuo kokio bent bazny tkie-mio gali skirtis tik tuom, juog juose atsiranda teip vadinamas kelių aplinkinių gminų sudas, telegralo ir pačto stacija, reje-n-tas (notariušas) ir daugiausiai žydų. Žydų miestelyj, pagal mano ištyrimus, yra per 7.000 ypatų, jeigu dar nedaugiau. Abelnai imant miestelyj katalikų atsiranda matam tik kokia dešimtoji dalis iš viso skaitliaus gyventojų; išskiriant prie to dar pačto uredninką — maskopolaiikį, kelis kacapus — arti-mesnių rando azerų žvejus, liekasi vieni žydai. Žydai čia, kaip ir visur Lietuvos kraštuose savo rankose užlaiko visokias krautuves ir kelis viešbučius. Žydai, iki 1898 metų, kada dar ant svaiginančių gėrymių valdžios nebuvo užtrauktų monopo-lių, diktokai lobdavo, nes buvo daugiau per 15 karčiamų, kuriomis apielinkius žmones įvairiais būdais lupė lupdavo. Užtat dabar, paskutiniuose laikuose, galima pamatyti žydų murinius didelius butus, jų ekanomišką pasikėlimą ir plačią tarpe katalikų laisvę. Nemaž žydams naudos atnešė ir nau-jai padirbtas pliantas, kuris 1894 m. buvo užbaigtas, tai tik nuo m. Seinų Alytun, bet netrukus, gal už poros metų, išve-dė pliantą dar į m. Leipalingį, paskui į m. Švent-Azerį. Ap-supamieci iš visų keturių šonų pliantai ne vieno maskopolai-kaio ir zydo atkreipė atidą, juog tasai miestelis turis laimin-gą išsiplėtojimui ateiti. Na, ir buvo to pranašavimo laukia-ma. Bet staigos valdžios su karčiamomis reformos visas jo laimes išgaišino. Žydai neteko karčiamų, tai, tarytum, kad jie būtų netekę nė akių nė kojų, nes karčiamose visas visuomet jų laimė ir visas turtas gulėjo. Kad akyse žmonių neprasi-kaltus, tuliems dzukams tasai „maskolių blaivybės namas“ nė trupučio nepagelbėjo, nes kaip pirmiau karčiamose po žy-dų stalais snauzdavo ir gerdavo, teip ir dabar tą viską daro. Dori ir blaivyš žmonės esant ir karčiamoms, mažam tik su reikalu ant metų kelis-syk užeidavo, na, o kad kartais reikė-davo prie kokio nors reikalo ir išsigerti, tačiau nuo jų šalindavosi ir kitus dar drauzdavo; teip dabar ir „monopolium“ at-siradus į jį nesilanko.

Žydai netekę karčiamų, išsimislijo sau kitokias pramones. Vieni užsidėjo namus kokių nors saldžių gėrymių, kiti nusi-pirkdino vežimus (karietas), o kiti dar padidino skaitlių įvai-rių krautuvių, tačiau jie vis-gi dvasioj nenupolė ir senoviš-ka katalikus apgaudinėja.

Miestelyj apart „monopolio“ atsiranda ir maskoliškas arbatnamis (čainaja), kurį užlaiko tulas lenkas. Sušalęs žmo-gelis jame gali gauti šiltos arbatos išsigerti, maskoliškų šve-ntųjų pamatyti, o kad kartais moka skaityti, tai gali masko-liškus laikraščius pasiskaityti, arba ir kelis lenkiškus. Mą kartą užėjus į tą arbatnamį, atėjo mislis į galvą, tarpe masko-liškų laikraščių ir knygų, gulinių ant stalo, primaišyti kelis „Tėvynės Sargus“. Uzmanymas buvo atliktas pasekmingai. Velykų Subatoj, išėjus išvakaro į bažnyčią, nusinešiau su savimi tris numerius ir tą, prie daugybės susitelkusių žmonių, bevartydamas visas „rodinas“ pakimšau po apačia. Mą pasit-raukus, priešo koksai jaunas dzukelis, turbūt nemokintas, pavartė knygas, „Sargą“ išvertė viršun ir atsitraukė. Neabe-jojau, kad būtų mokėjęs, lietuviški žodžiai, ypač da antgalvio, jam būtų durę į akis, bet nabagas gal nesuropato, koki tei raš-tai gulėjo. Antrą Velykų dieną, mą tei vėl atsilankius, jau mylimojo laikraščio neradau ir, vietoj įvairių tų maskoliškų

knygų ir žurnalų, tik „Birževija vieodomosti“ ant stalo gulėjo. O kad kas kartais norėdavo knygą pasiskaityti, turėdavo pas arbatnamio užlaikytoją pasprašyti, nes po to atsitikimo stalas turėjo būti nekuom neuzimti. Gaila mą buvo tų prastų raštų, bet ką darysi, nors širdij jaučiau didelį už tai rustumą, bet liezuvis to negalėjo apskaiti ir apie juos paklausti. Kas su „T. Sargais“ atsitikto, aš dar ir po šiai dienai negalėjau pa-tyrti.

Pirmneg pradėsiu apie parapiją rašyti, turiu pridurti „Lapšaus Vaiko“ eiles, dailiai Seirijų bažnyčią apdainuojan-čią. Tų cilių autorius, keliaudamas į užmarį teip pragiesta:

Tarpe Žagarų ir Ročkių kaimelių,
Tarpe Gervėnų, Sagavo dvarelio —
Yra bažnyčia iš seno murinta,
Storais javorais dailiai apsodinta.

Ant augšto bokšto laikrodžius žėruoja,
Galingas Kryžius rods visus žėgnoja.
Tę trjs altoriai kvietkomis dabinti,
Kaimo seselių vaikams išpinti.

Didysis naujas — Škapliernos Paneles,
Prieš jį kasdienį klupoja seselės.
Ar anksti rytą, ar vėlai vakarė —
Ašaras lieja, prieš jį save bara.
Kokia ramybė, kad broliai susėda,
Rotančių, giesmes lietuviškai gieda.
Tėvų kalbėlė tik skamba ausyse —
Viskas maloniau išrodo akyse.

Ačiū klebonui už jo tą narsumą,
Kuris papuošė tuom dangišką rumą.
Savo prabočių kalbos nepamynė —
Tuom ant varguolių žmonių atsiminė.

I rytų šalį prie pat vieškelio,
Siubuo berzeliai ant augšto kalnelio,
Tę man, tėvelis, broliai palaidoti,
Jų jų kapeliai rotėmis iškloti.

Kaskart kaip buvau aš ant tų kapelių,
Ašaros riedėj' iš mano akelių.
Nes ir aš geidžiau prie brolių sėdėti,
Po mirčių kaulus tam' kalne sudėti.

Nebradas vietos junge kankinimo,
Turėjau skyrts su šalim gimimo.
Ak, Dievulėliau, kas tai bus ir yra?
Kad širdis alpsta, ašarėlės bjra.

Aš tenai buvau visais numylėtas,
Žino jau Dievas, gal matė ir svietas.

Kada matysiu dar vėl kleboniją,
Gerą kleboną, darželį lėlijų.
Mamytė brangią, brolius ir seselės,
Malonus draugas, kapelį tėvelio.

Ar reikės jau-gi tei išėjus buti?
Be savo brolių už jurelių džiuti.
Bet viltį turiu, juog kada nors grįšiu,
Savo bažnyčia, javorus matysiu.

Ir ištikro, visose aplinkinėse parapijose, bažnyčios nė viena neatsiranda tokioj augštoj ir dailioj vietoj, kai kad Seir-i-jų bažnyčia. Aplinkui nuomazminiai javorai į padangės atsi-rėmę, keli beržai susipynusias šakas žemyn nulenkę, o aplin-kui, ant šventoriaus, keturi kryžiai, tarytum, į visą miestelį prisiziūri, kad iš savo akių nekuomet neišleistis, kas gero ir kas katalikiško. Bažnyčia diktokai sena, akmeninė ir su vie-nu dideliu bokštu. Kad nepiekti ir perdaug vėl negirti, tai kaip ji daug gražioj vietoj už kitas, aplinkinių parapijų bažnyčias,

stovi, teip daug kaip iš oro, teip ir iš vidaus — aplaista. Jos nedaziurėjimo priežastis nekrinta, ar tai ant klebono nerupestingumo, ar tai ant parapijonų neduosumo, bet tame dalyke yra slaptinga kaltė kelių žmonių. Mat ant jos pataisimo maskolišką valdžia nuo kelių šimtų metų kelesdešimtis tukstančių rublių turi paglemzusi ir parapija tikėdama kada norints atgauti, iš savo pusės prie padidinimo arba pataisimo nesirupina, bet vis laukia tų tukstančių išmetimo. Žinoma, besant dar Lenkijai, pinigai buvo lenkų rankose, bet paskutiniai patekus po maskolius skraiste, viskas į jų rankas, kaipo rėdas, teip ir visos tiesos turėjo pereiti. Nuo keliolikos metų, kaip aš jau atsimenu, parapija su valdžia vis provojausi ir iki šiam laikui iš to jokios naudos nėra, bet tik duoda sienoms trizėti, papuošalams plyšti ir byrėti ir, jeigu parapija savo locnais turtais dėl jos padidinimo arba pataisymo nesušėps, už 20 ar daugiau metų, jaunosios dzukų kartos paliks be maldos namų.

1893—95 metuose, atvykus į Seirijus naujam, bet jau pirmiau čia buvusiam, klebonui kun. Katiliui, buvo labai plačiai apie bažnyčią svarstyta, idant parapijonai save kaštais taisyty ir didintų, bet tam neįvykus, likosi išnaujo bija prieštai valdžią įnešta, idant savo atidą atkreiptų. Ir teip dabar kiek tai laiko nuplaukė ir jokios apie fundušą žinios negirdėti, o jau ir tikėtis su tuo nėra ko, nes toliems parapijonams pasakojant — buk visi bažnyčios pinigai patekę į kelių ypatų rankas ir jau seniai kaizniku dingę. Štai kame dzukų praigaštis. Parapija savyi turi daugiau per 10,000 šanarių, kokio skaitliaus aplinkui negirdėti, nes kuoskaitlingesnė, tai ir turtingesnė, tačiau su bažnyčia pasiliko visiškai užpakaly.

1896 metuose godotinas kunigas Židanavičius iš Skėpem, Plocko gubernijos, dėl atminties praleistų čia savo jaunystės dienų, pats savo locnomis rankomis padirbo bažnyčiai laikrodį ir, parvažiuodamas pasiviešėti, su savimi parsigabeno. Už sąvaitės laiko, nors menkos bažnyčios, kiekvienas boksė da lejė prisiziūrėti į puikų laikrodį taisomą, bet kunigas, patsai su dviem darbininkais, norėdamas, pagal savo papratimą, tą visą darbą locnomis rankomis atlikti, bedirbat susidauzė ranką ir visą darbą sutrukėdė. Patsai negalėdamas įtaisyti, viską palikęs, išvažiavo, sakydamas, juog kitais metais atvykęs ir viską atnaujėš. Nuo to laiko prasliko bene penkeri metai ir apie jį nieko negirdėti.

Prieš 1888 metus, esant kamendoriumi dabartiniam klebonui kun. Katiliui, dzukams truputį pasisekė su savo prigimta kalba bažnyčioj laimėti. Ši-tą bažnyčioj daleido (?) jau lietuviškai giedoti ir kad klebono neperkėlimas, viskas pamaži butų įvykę.

Pribuvus naujam klebonui Bujevskui, (†1892 m.), ant Seirijų parapijos dzukų akyste pasirodė vėl juodas debesys, saulė uždenė ir, kilusis lietus su vėtra, prigimta lietuvių iš visur su įvairiais patrakais nuplovė. Kalba dingo. Bažnyčiose, apart pamokso, viskas buvo giedama lenkiškoj kalboj. Keli lenkai tik įsignybę vaikščiojo ir su lietuvišiais lietuviškai nei kalbėti jokiu budu nenorėjo. Ką jie turėjo prieš tą daryti, juk buvo klebono valia ir viskas. Ir teip laikui bėgant, lenkiškoji dvasia musų parapiją po savo įtekme teip paglemzė, kad pagal seną paprotį žmogus žmogų kur susitkęs, visada Dievą pagarbindavo lenkiškai: niech bėdzie pochwalony....., o po tam lietuviškai kalbėdavo. Buvo keisti, o sykiu ir juokingi apsiereiškimai. Kaimynas pas kaimyną trobon įėjęs, visada sakydavo: niech bėdzie pochwalony, o po tam prakalbėdavo lietuviškai (tarpe dzukų visur teip. Zec.) Visi manė, juog jau kitaip negalėjo buti. Nuo tų laikų dar ir dabar paprotis pas senesnius žmones užsiliko poterius kalbėti lenkiškai, tarytum, kad lietuviškai prieš Dievą tik gali nusidėti, o lenkiškai perprašyti.

Tokios tiesos, ar tai jau paprotys neilgai gyvavo. Klebonas Bujevskis dėl menkos senatvės sveikatos pasimire, o į jo vietą atvyko dabartinis kunigas Katilius. Dar prie nabašninko klebono nekuriuos tame dalyke lietuvių — dzukų klaidos buvo taisomos; paskutinėse savo dienose ir patsai klebonas daug lenkiškų maldose zodžių į lietuviškus pervertė. Dekavojant kun. Bujevskiu, tik prie jo dzukai įprato zegnonę permaintyti. Dzukai pirmiaus zegnodamiesi, vietoj „Dvasios šventos“, sakydavo „Dvasios šventosios“ (swiętego), prie klausimo: Kas apšvietė? — atsakydavo: Dukas šventas, t. y. Dvasia (Duch) šventa.

Neprošali bus paminėti tulą atsitikimą viename kaime prie nabašninko klebono. Atvažiuosiant kunigui kalėdoti, vienam kaime žmogelis jokio katekizmo nemokėjo. Jis ketė tą kartų nuo išdykaujančių vaikų išgirdęs klausimus: kas sutvėrė? — kas žagarų turėjo, kas atpirko? — kas pinigų turėjo, kas pašventė? — kas švesto vandens turėjo; atvažiavus kunigui, visus tuos klausimus, jam klausiant, ir išdėjo. Žinoma, klebonas išsyk užsirustino, bet kad nuo kitų apie jo atmintį dasigirdo, kelis nedėlienius per pamokslus apie tuos klausimus plačiai visiems aiškino.

Atvykus kun. Katiliui, lenkų garbė kaip pavasaryj sniegas pradėjo tirpti. Pirmiausiai tasai godotinas kunigas įvedė lietuviškai giedoti, šventas Dieve, po šv. Mišių, paskui Pulkim ant kelių, toliaus šv. Rozančių ir, antgalo, laike procesijos Garbė ir šlove. Klebonas suprazdamas lenkų didelius neuzganėdinimus, tą viską mokojo įvykdinti ne išsyk, bet laipsniais ir, laikui bėgant, lenkai nė nepasijoto, kaip jų mylimos kalbos bažnyčioj nebliko. Parapijoje lenkų atsiranda mažam ant 100 du, na ir jie susitarė, norėjo klebonui už tą atkeršyti. Klebonas buvo smarkus, bile kam už nosies jis nesiduodavo save vedžioti. Tuojaus smarkiausį lenkomana, kuris pas dvasišką vyriausybę ant klebono buvo siuntęs įvairias skundas, pagarsino policijai, juog tasai lenkėlis nepilo proto, pradeda apie nebutniekius svajoti. Žinoma, policija pranešė apie tai pavieto viršininkui ir viršininkas prisakė jį į lignonbutį, Suvalkuose, nugabinti. Gydytojai Suvalkuose, tačiau jį atrado sveiku ir paleido, bet pavieto viršininkas, tikėdamas klebono pranešimams, prisakė, idant sergantis kas kiekvienu sąvaitė vieną sykį pributy gmino kancelarijus ir pasirodytų, juog esąs dar nesukvailėjusiu. Tai buvo iš kaimo Žagarų ukininkas Sebastianas. Vargšas Sebastianas, norėdamas išbėgti už savo prasikaltimus nuo tos bausmės, nuyko net Amerikon, bet prie senatvės ir tų negalėjo apsitubi ir sugrįžo atgal tėviškėn. Nuo bažnyčios visiškai atsisakė ir jos nekuomet nelankė, nes rustybė ant klebono jo širdy jokių rubezių neturėjo. Jo draugas lenkas, Jakubauckas, išsyk teipgi ant klebono buvo smarkiai užsiopulęs, bet matydamas, kas su jo draugu atsitiko, pasijojio ir, atėjęs pas kleboną, persiprašė ir prisizadėjo su lietuviška kalba daugiau nekovoti. Kiti žemesnio luomo lenkeliai — tuom labai teipgi neuzganėdino, o ypač tie senukai, kurie kadaisai lenkiškus „zdrovansnikus“ traukdavo. Negalėdami ant klebono nė išsizioti, susimislijo bausti nors tuos, kurie lietuviškai drįso giedoti. Kartais vėlais vakarais, einant giesmininkams iš bažnyčios, kelius pastodavo ir grasindavo mirtimi, primušimu, nuzudimu, jei jie nepertrauks bažnyčioj savo lietuviškų giesmių. Viskas tačiau prasliko sausai ir dabar bematant jau ir lenkai prie lietuviškos kalbos priprato ir iš to, kaip girdėtis, visi net linksminasi, Aplinkinėse parapijose-koviu su lenkomansi klebonams daug kaštavo, daug turėjo persekiojimo, išniekinimų, tuom tarpum parapijoj viskas išėjo be jokių karštesnių ergelių ir maištų. Čia tame dalykė svarbiausia role, klebonas turėjo, kadangi išsyk drausti visiškai nedraudė, bet viską nematomai paaikino. (Toliaus bus.)

KNYGOS

gaunamos „ŽVAIGŽDES“ spaustuvių.

1. Maldų Vainikėlis.

Naujai atspaudinta, tinkamiausia Amerikos lietuviams maldaknygė, nes apart pritaikintų maldų padaryta taip, juog ją galima nesziotis ir bruloto kiseniukij. Prekė 25c. 30c., 75c. ir 80c.

2. Kataliku Bažnyčia ir mokslas.

Pagal prof. Zahn'ą paraszė kun. A. M. Milukas. Yra tai knyguė, kurioje trumpai o aiskiai iszriszta daugelis kėblu klausimu apie sutikimà Kataliku Bažnyčios su mokslu. Shenandoah, Pa., 1901 m. Prekė 15c.

3. Stacijas arba Kryžianus kelias.

Parengta kun. Burbos savo parapijonams, kad jie prideranziai mokėtu apvaiszti Stacijas. Plymouth, Pa., 1897 m. Prekė 10c.

4. Trumpi atsakymai ant ūžmetinėjimu pries religijà.

Parengta kun. Kauliko. Joje telpa daug aiskiu atsakimu ūžpuolantiems ant katalikiskoj tikėjimo. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 20c.

5. Dogmatas apie Pragarà.

Parengta kun. Kauliko. Szioje knyguėje suprantami yra iszaiszrintas faktis dogmatas apie pragarà, kaip isz gyvenimo szvartu, taip ir isz svietiszkos istorijos. Shenandoah, Pa., 1899. Prekė 15c.

6. Paslaptys Gyvojo Ražanziaus.

Parengta kun. Kauliko. Szioje knyguėje telpa paslaptys arba Tajemyzios Ražanziaus ir budas kalbėjimo taip vadinauo Gyvojo Ražanziaus. Chicago, Ill. Prekė 25c.

7. Izguldymas Loretaniszkos Litanijos.

Parengta kun. Kauliko. Yra tai iszaiszkinimas Litanijos Panelės Szvencianijos gražiuse pamokslėliuose ant kiekvienos dienos Gegužio mėnesio. Shenandoah, Pa., 1899. Prekė 30c.

8. Istorija Szventa Seno ir Naujo Instatymo.

Parengta kun. Kauliko. Yra tai bibliiskà istorija nuo pradžios svieto iki apgareinimui ant sviato Kristaus mokslo. Shenandoah, Pa. Prekė 50c.

9. Pamokslai apie Szv. Sakramentus.

Parengta kun. A. Bortkeviczius. Telpa joje iszaiszkinimas visu Sakramentu, 18 gražiu pamokslu. Shenandoah, Pa., 1901. Prekė \$1.00. Su apdarais \$1.25.

10. Rankvedis Senoviszkos Istorijos.

Pagal Fisher'į, T. Gazeau ir kitus, paraszė kun. A. M. Milukas. Knyga I, Shenandoah, Pa., 1897 m. Szioje knygoje yra apraszty svarbiausi nusidavimai Rytū szalies vieszpatyziu, su 14 paveikslėliu. Prekė tiktai 50c.

11. Rankvedis senoviszkos Istorijos.

Knyga II, pagal Fisher'į ir kitus paraszė kun. A. M. Milukas. Shenandoah, Pa., 1898. Prekė 40c.

12. Žemaičių Vyskupystė.

Paraszė vysk. M. Vlancauskas. Laida II, Shenandoah, Pa., 1897 m. Knyga turi 247 ūžlapius, ant kuriu telpa platus apraszymas Žemaičių Vyskupystės. Prekė \$1.00.

13. Medega tautiszkaiz vaistininkysteje.

Paraszė Dr. J. Basanavicius. Szioje knygoje autorius apraszo daugelį ligu, atstinkančių ūžu tankiausiai tarp lietuviu, padodamas tu ūžu vardus lietuviszkoj ir lotyniszkoj kalboj, dant palengvinti lietuviams susipratimà su

svetintauzciais gydytojais. Pradžioj knygos telpa du autoriaus paveiklu. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė tiktai 40c.

14. Lietuviszkaiz trakiszkos studijos.

Paraszė Dr. Basanavicius. Yra tai tyrinėjimas apie lietuviu tautos pradžius. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 60c.

15. Lietuviszki Dainiai pradžioje XIX szimtmeczio.

Paraszė Jr. Jonas. Yra tai apraszymas apie gabiatsiū lietuviszkus dainius pradžioje pereinot amžiaus. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė

16. Medega Simano Daukanto Biografijai.

Parengė kun. A. M. Milukas. Yra tai platus apraszymas gyvenimo mūsų garsum rasztininko S. Daukanto, su 14 paveikslėliu. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė \$1.00.

17. Populiariszkas rankvedis fizikos.

Lietuviams parupino P. Neris. Yra tai iszaiszkinimas daugelio gamtiszku apsirėzkinim, su daugeliu paveikslėliu, palengvinanciu supratimà aiskinimo. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 75c.

18. Botanika.

Paraszė kun. A. Pabrieža. Yra tai didelė knyga, kurioje autorius apraszo visokius Lietuviu auganzcius žolynus ir medžius, padodamas jų vardus lietuviszkoj ir lotyniszkoj kalboj, kur tie žolynai auga ir kaip jie iszrodo. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė \$1.00.

19. Padėjimas lietuviu tautos Rusu vieszpatyziuje.

Maskoliszkoj kalboj paraszė grovas Le liva. Autorius szioje knygoje iszrodo maskoliszkos valdžios nelabumą apsiėjime su lietuviu. Shamokin, Pa. Prekė \$1.00.

20. Lietuviszkaiz angliszkas žodynėlis.

Paraszė kun. P. Saurasaitis. Yra tai vietnatinis lietuviszkaiz-angliszkas žodynas, kuriame rasite tankiausiai vartojamus ir reikalingiausius žodžius. Waterbury, Conn, 1899 m. Prekė 75c.

21. Angliszkaiz-lietuviszkas žodynėlis.

Paraszė kun. P. Saurasaitis. Yra tai toks pat žodynas, tiktai pirmiaus sustatyti angliskie žodžiai. Prekė 50c.

22. Prozaizski rasztai kun. A. Burbos.

Szioje diktokoj knygoj telpa daugelis labai gražiū ir linksnū apysakėliu. Jas skaitydami lietuviui gali linksmai ir naudingai praleisti laikà. Nauja laida, tomas I. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 80c.

23. Prozaizski rasztai kun. A. Burbos.

Tomas antras. Prekė 50c. Ant geresnės popieros — 60c.

24. Pajauta.

Paraszė Bernotavicius. Puiki apysaka isz lietuviu gyvenimo 14 szimtmetyj, arba pabaiaga stabmeldystės Lietuvoj. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 60c.

25. Anims Vilis.

Paraszė Marė Radzeviciutė. Yra tai labai graži apysaka isz gyvenimo isztremtųjų į Sibiriū. Shenandoah, Pa., 1898 m. Prekė 75c.

26. Tvanas.

Paraszė garsiausias dabartiniam laike ant sviato rasztininkas H. Sienkeviczius. Yra tai puiki apysaka isz laiko karės Lietuvoj ir Lenkijos su Szvedais. Tomas I. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 80c.

27. Tvanas.

Tomas II. Ta pati knyga, tiktai taa tomo pirmojo. Prekė \$1.00.

28. Duonos įieszkotojai.

Paraszė H. Sienkeviczius. Szioje knygoje dailiai apraszytas atvykimas tulo lietuviu į Amerikà, ir vargai, kokie jį czia patiko. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 35c.

29. Valdimieras.

Apsyaka pagal kun. A. Schmidta. Iszvertė kun. M. Milukas. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 25c.

30. Du Broliai.

Czia aprasztyta susitikimas laike kovos dvieju broliu, isz kuriu vienas tarnavo maskoliu kariumenėj, o kitas turku. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 3c.

31. Antanukas.

Apsyaka B. Pruso. Isz lenkiszko vertė Selimas. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 15c.

32. Paskutinės miszijos.

Lenkiszkaiz paraszė Jonas Lada. Shenandoah, Pa., 1897 m. Prekė 20c.

33. Gražiū žmoniū pamokslai.

Paraszė kun. Tataro. Szioje knygoje yra daug labai dailiu, ūžimancziu apysakėliu. Shenandoah, Pa., 1900 m. Prekė 60c., ant geresnės popieros — 75c.

34. Lietuviszkos pasakos.

Surinko Dr. J. Basanavicius. Szioje knygoje telpa 200 senoviszku pasaku. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė \$1.50.

35. Dzukiszkos dainos.

Yra tai rankiūz dainu, dainuojamu Dzukiuj. Shenandoah, Pa., 1899 m. Prekė 60c.

„ZMIJE CZNIK'AS“

EGIUTERO NO. 2

EGIUTERO NO. 1

Jeigu turi REUMATIZMA,

GALVOS, SPRANDZO, STRENU,

KAULU SKAUDEJIMUS —

teipgi jeigu skauda vidurius, turi nesveikas kepenas arba kraujū ūžnodynūtà — tuom laik imk EGIUTERO No. 1, nes szitas vaistas yra kuonopasekuingiausias nuo skaudėjimo viduriu, lyg daug drugi, priepuolį ir gripà.

Trajančà teipgi gali gauti aptiekioje A. G. Groblaucko, susidedancizj isz 3-veryneriu visoku augalu ir žoliu. Jà pripažista kaipo geriausiaj tarp visų kitu trajanku.

Aptiekorius A. G. Groblauckas, kaipo seniai praktikavojantis savo apielinkėj, jau yra žinomas tarp musu tautos Amerikoje, kuris visada patarnauja atsakanzciaiz pas jį nusidavusiems ligoniams. Apart to, kaipo senas tyrinetojas hgu, gerai jas jau pažis.

Taigi budamas negalėje arba taip kokiam neratume, kreipkis prie jo.

Adresas:

A. G. GROBLEWSKAS

111 MAIN STR.

PLYMOUTH, PA.

Geriausia ir pigiausia vieta

del pirkimo

Siuvamu maszipu

pas

Jurgi Matulevicziu.

Naujos maszino* nuo \$ 15.00 augsztyti, teipogi kas nori apmainyti, apmainau ir pataisau visokio gatungo maszinas ir visokius daiktus, kas prie maszinos yra reikalinga, prilaikau.

Teipogi ismokiname siuti, katrie pas mane perka maszina.

256 Grand str. Brooklyn, N. Y.

„KATALIKAS“

Lietuvizskas sanvaitinis laikrasztis.

Iszeina Chicago, Ill.

Kasztovoja ant metu \$2.00.

Norinti uziraszyt, turi adresuoti:

Katalikas Publishing Co.,
3244 So. Morgan str.
Chicago, Ill.

Tikrai gryna
altorinas Vyna

GAUSITE PAS

Barnston Tea Co.

6 BARCLAY STR.

New York'e.

Importuoja jie rusizska arbata, kava ir visoki vyna.

Jau visizskai trumpa laika.

Viena akcija bus \$5.00. Toji prekė netrukus bus padidinta. Dabar kiekvienam yra gera proga duota, kad savo pinigais isztikimai ir audingai sunaudotu!

Turite penkis Dolierius?

Jeigu taip, tai ar norite juos bėgyti vieno mėnesio ant deszimt vieno meto ant szimto? — o neuzilgo ant tukstanczio dolieriu padidinti!

Sonatorius J. M. JONES isz Ohio
G. A. DIENHAM, prezidentas American Palace Car Co.,
A. B. NETTLETON, buvusias sekretorius izdo urėdo Suv. Valst.
C. H. ALTON, užimęs prezidento vietą firmos Couso & Louisburg R. R.
S. W. THOMPSON, agentas Suv. Valst. izdo urėdo.
U. J. McCRACKEN, prie American Car & Foundry Co.
W. R. EATON, urėdinknis Suv. Valst. izdo
yra direktoriai aukso kasyklu po vardu

„Columbia Gold Mining Company“

(DRAUGYSTĖ AUKSO KASYKLU COLUMBIA.)

Toji kompanija yra atsakanti ir turi vieną milijoną dolieriu kapitalo. — Augszciau miesti direktoriai kožnam duoda progą palikti

TARPININKU.

Tos aukso kasyklos atsiranda Cripple Creek, valstijoje Colorado, viena tik mylia nuo garsiuju Viktor Independent ir Portland kastyniu, kurios akcionieriam didzius pinigus atnesza. — Randavi bandymai parode, juog vienoj žemės tonoj aukso atsiranda vertės \$411,20 ir 448,53.

Yra matoma, juog kastyne po vardu „Columbia Gold Mining Company“ turi didelę ateiti ir kožnam, kurs turi akciją, didelę ir tikrą uždarbį užtikrina. — Kožnas, kuris tik nori, gali akcijas pirkti ir kiek nori. — Akcija kasztovoja \$5.00 ir daugiaus nieko netur damokėti. — Kiekvienas akcionierius, ar jis butu czia, Amerikoje, ar senam krauj, visada kastyniu tarpininku gali buti. — Kiekvienam reikale jus galite akciją savo parduoti, arba kad ir kam kitam dovanoti.

Ar reikalaujat dar daugiau darodimu?

Ponai, kurie szios draugystės direktoriais, visais placziai yra zinomi ir turi augsztas vietas. Jie turi Suv. Valstiju valdzios užsitikėjimą. — Ju vardas ir vieios, kokias tur užmę, atsakanciai kožnam gal liudyti, juog kastyniu valdzia atsiranda atsakanciose rankose. — Prekė vienos akcijos yra \$5.00. Toji prekė trumpame laike neatbutinai bus padidinta. — Szito visko užtektinai gali buti, kad pasilikti kasyklu tarpininku. — Kas tarpininku nori buti, privalo nors vieną už \$5.00 akciją nusipirkti. — Jeigu kartais kas czia paduotos atkarpos ir neturėtu, gali laiszką raszyti, bet kaip pravarde teip ir antraszą turi aiszksiai parasztyti ir skaitliu reikalaujamu akcijų.

Adresuokit teip: COLUMBIA GOLD MINING COMPANY, 1135 BROADWAY, NEW YORK.

Firmiau pinigų meldžiam nestusti.

Columbia Gold Mining Company, - - - 1135 Broadway, New York.

Godotini Ponai:

Asz pasiraszęs, meldžiu man iszaszyti (kiek?)..... akciju Columbia Gold Mining Company vertės \$5.00 (penkiu dol.) ir pristauti man certifikata.

PARASZAS:

Vardas ir pravardė:.....

Streetas:.....

Miestas:.....

County:.....

State:.....

James J. McGinty

Laidotojas lavonu ir balsamavotojas prie
lietuviszkos parapijos Brooklyne.

Laidoja
ant
visokių
Kapinių

Parsamdo karietas ant sžernenu, veseliju
ir kituose reikaluose labai pigiai.

Gyvenimas ir kancelarija po
72 So. 2-nd Str., stonia po 78 So. 1st Str.
Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara dieną ir naktį.
Telephonas: 559 Williamsburgh.

Adresai Centralizsko komiteto Susivienijimo Lietuvių R. - Kat. Amerikoje.

1. Prezidentas: Rev. S. Pautienius,
614 W. Mahanoy ave., Mahanoy
City, Pa.
2. Vice-prezidentas: A. Kalczinski, P.
O. Box 412, Minersville, Pa.
3. Sekretorius: J. Kasulaitis, 74 Carroll
str., Pittston, Pa.
4. Kasierius: Chas. Radzevicz, She-
nandoah, Pa.
5. Kasos globėjai: 1) Rev. V. Kudyрка,
46 P. O. B. Edwardsdale. 2) J.
Lauraitis, 94 N. Plum. Aley, She-
nandoah, Pa.
6. Knygius: Rev. M. Szedvydis, Pitts-
ton, Pa.
7. Dvasiszkas vadovas: Rev. J. J. Kaul-
akis, 1031 S. 5th str., Philadel-
phia, Pa.

ZVAIGZDĖS AGENTAI:

- I. Miluszauskas, Forest City.
Box 338
- Stanislovas Poteliunas,
Plymouth, Pa.
Povylys Gaizaukas,
Mahanoy City, Pa.
24 7th Str.,
- L. K. Karalius,
525 Columbia ave. Baltimore, Md.
M. Schermis,
113 North 5th Str., Brooklyn, N. Y.
Mikolas Miskunas,
22 Hartford str. Newark, N. J.
- J. Macziulaitis,
165 Ferry Str., Newark, N. J.
- J. Rabikauskas,
64 So. 2nd str. Brooklyn, N. Y.
- A. Kozlovskis,
738 Shelly str. Pittsburg, Pa.
- J. Rikteraitis,
67 James str. Waterbury, Conn.
- S. P. Tananevicia,
3944 So. Morgan st. Chicago Ill.
- P. Blauzdžiunas
Box 12 New Philadelphia, Pa.

Tautiečiai! Jaigu kuris nori grįžti
atgalios į tėvynę o ne-
turi pinigų, lai kreipisi prie mus. Mes
kiekvieną nuvesim per 9 dienas į Bremą
ar Hamburgą. Tris adynas tik darbo
su mažu damokėjimu. Raszyk tuojaus
ant sekanczio adreso:

Columbia Shipping Office
158 Suffolk, cor. Stanton St. New York.

DARBININKU DRABUŽIU KAUTUVE

KOBRE,

87 Grand St. Brooklyn, N. Y.

Skrzybėlės, Kepurės, ir Czeverykai
Vyriszki drabužiai didžiausiam pasi-
rinkime.

KUPARAI ir VALIZOS.

Ypatingai daug Kelnu.

Nieks negal mažesne preky už mus ant
Grand st. padaryt.

Szelpkime Savuosius!

Antanas Grochowskis

vienatinė katalikiszka

**Agentura
Laivakorcziu**

dėl Brooklyno ir Long Isl. md.

298 Bedford avenue

keturi blokai nuo Grand str. Ferro
Brooklyn, N. Y.

Laivakortes geriusių kompanijų už žemą
prekę, sueuzia piningus ir Europą per ran-
davą banką.

Visoki prisintimtai daaina greitai ir
teisingai.

Agentura garsingų gyduolių Dr. Petro
Gomozo ir Alejaus.

S. JARMULOWSKI,

No. 54 Canal Str.

New York.

Asz užlaikau
BANKA

kuriuoje galite saugiai
siti savo piningus,
eiposgi iszmainau pi-
nigus visu žemiu.

AGENTURA

visu laiviniu kom-
paniju ir gelezinkelio ti-
kietu. Szipkortes į ir
isz Europos.

Teipgi siuncziu pi-
nigus į visas dalis

svieto ir iszdodu veksnelus ant visu didziuju
miestu Europos.

Bankas Europoje,

Hamburge: S. Jarmulowski.

o Cu beck: S. Jarmulowski & Co.

Jurgio Hoffmano Aptieka
103 Grand str.

Brooklyn, N. Y.

(Tik jo isleidžiamas)

Pats padarytojas ir laikytojas
trejankos ant visos Amerikos, pa-
daryta isz penkes dešimtis (viejių)
visokių augduiu ir žoliu, kokios
tik fanclai ant žemes. Parduoda
retaliskai, svarų už viena doleri,
ir teipgi parduoda ketvirta dalį
svaro už 25 centus už paku, ir
pardavinėja laikytojams trejankos,
kiek katras reikalauja, dešimtis
svarų už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti
pagal senoviszką ir europiejiszką
madą, aptiekoj raudasi, ka, p te-
herbt, žolių ir teip toliaus.

Kas tik reikalaujate virsz ma-
nėtu gyduolių, galite siusti piningus
per Money Order, o asz jum pri-
sustinu per expressa reikalingu daili-
ti. Hoffmano Reumatizmo gy-
duole \$2.00, tikras iszdėjimas;
Hoffmano plauczių gyduolkuo-
pės dėl kraujo, dydeszimtas viena
gyduolkuoepė į dėžute už 15 centų.
Hoffmano kosulio maiszimas 25
centai.

Puikiausias lietuviszkas

Hotelis Kaz. Radziewicziaus

121 E. Centre St., Shenandoah, Pa.

tuojaus szale Lehig Valles Dipo, po deszine
ranka, einant į miesta.

Tai puikiausias ir szvariansia vieta dėl
sveteliu ir labai paranki dėl tu, kurie atkelaus
į Shenandoah, Pa. Apart visokių arieku ir
alaus turi didelį zoposta pargabentu isz Eu-
ropos visokių vynn, cigaru, o teiposgi prilaiiko
visokių valgius ir oisterius. Pakelvingi gali
gauti nakvynę ir prieteliszką rodą visame.
Yra tai vienatine ir puikiausia vieta cielam
Shenandoah'e, o kas kartą atsilankys, tas pas
kitus daugiau ne eis.

Teipogi parduodu szipkortes ir siun-
cziu piningus i visas dalis svieto.

Stebetina progai!

Vaikams prie miszių suknieo
isz geriausio kaszmiro su-
puikum pamuszalu už

\$3.50

Kamzės 75c. \$1.00, \$1.75.
PLOSZCIAI \$16.00 ir da-
giaus. Kunigiszkos suknieo
\$12.00 ir augszoziaus. Gera
vise eile drapanų \$18.00 ir
augszoziaui. Paltos extra \$20.00
augszoziaui.

BOHNE BROS & CO.

34 Barclay St.

New York.

Kiekvienas vyras

turėtų liekoriaiszkai peržiūria mas buti per tam tyczia liekoriau, jeigu serga kokia paslapta arba neatvira liga. — Ateik tuojau!

Slapytbe!

Skaityk sūtą su atyda ir gerai atmint.

Žmogus nuolatai yra spaudžiamas visokiu ligu; gal sūtą ar kitą sąvairę reikalauti mano pagelbos, kaip specialisto. Asz per daugelį metu užsiemiau gydymu vien tik vyrišku ligu, nežiurint isz kokios priezasties ir kada jos kilo. Kaip tai: abelną silpnumą, ligas gautas per iszlyktumą jaunystoje, negerus sapnus, užnuodyjimą kraujo (pradžioje arba įsisenėjus), iszbecimą szazais arba kitokius visokius priekius. Apie ligą, ypacz sunkią, neatboti yra neiszmanimu. Visi, kurie kokia liga sergate, kad jus kiti daktarai butu apszanę net už neisgydomus, netroykit vilties, bet kreipkitės prie manęs, asz jus iszgydysiu. Tiktai nelaukite ilgai ir nesinuodinkite su visokiomis lie-

karstomis, teipgi neįsiezkokite pagelbos pas nesuprantančius aptiekorius, bet kreipkitės tiesiog pas mane. Nesibijok! atėik, o bus iszgydytu, per seną Daktarą BRYAN.

PASARGA: Nemėginkit gydytis patys per save, nes tai yra pavojingu. Užczėdyk pinigų, laiką ir sveikatą, tuojaus įsiezcodamas mano pagelbos. — **PERŽIUREJIMAS UZDYKA.** — Netrukdyk laiko mėginimais. Asz gydau greitai ir už mažą mokesčį.

Senas Daktaras BRYAN

249. EAST 21 STR., Kamps 2nd ave. NEW YORK CITY.

Sveikata! -- Ilgas Gyvenimas!

Teip visi sako, kurie perka valgius nuo **J. Krauczelluno**. Jo sztoras visada yra pripildytas szvieziais tavorais, kuriuos pardavinėja daug pigiau kaip kiti. Užczėdyk pinigus ir su drutik savo sveikatą pirkdamas valgius pas

I. Krauczeliuna,

118 GRAND STR., BROOKLYN, N. Y.

The Lowe Painless Dental Parlors.

Gerjausi Dentistai, nes traukia dantis be jokio skaudėjimo.

Mes teipgi įdedame visą setą dantu sekanczia

Aucsinis dantis 22 kar. \$5.00

Visas dantų setas \$5.00

Užpylimas auksu \$1.00

Isztraukimas 50c.

Visą savo darbą gvarantuojam ant 10 metu.

Maloniai priimam moteris. Įpacz manągiai parnausime "Žvaigždės" skaititojams.

Mes isztrauksim dantį dovanai, jei reikalnsit ko daugiau.

Mes ofisus laikome ant:

726 Grand St. Cor. Graham Ave. Brooklyn.

123 E. 116-th St. Near Lexington Ave. N. Y.

10-12-14 Westchester Ave. New York.

MIKOLAS GANO, Artista Maliorius.

Mano dirbtuvėje dirbasi paveikslai tiktai aliejinėmis farbomis ir pasteliniai. Kas nori turėti savo didelį ir puiku portretą, te prisiuozcia man savo photographiją, kuri gali buti kad ir mažukė, ant blekės nutraukta, bile aiskii. Drapanos gali buti permaintytos pagal asabos norą. Padarytus portretus ant pareikalavimo siunzciu be rėmų į kraują. Mano dirbtuvėje turiu daugelį mūsų didvyriu portretu kaip tai: Vytauto, Adomo Mickevieziaus ir k. ant pardavimo.

Tautiecziai! Nesiduokit save bile kokiam fuzzeriui apgaudinėti kuris jums nieko gero neįstengia padaryti, bet kreipkitės prie saviezio portretais puoszia savo namus.

Raszdami pas manę teip adresuokit:

Mikolas Gano, 129 Greenpoint Ave., Brooklyn, N. Y.

MAX KOBRE

Lietuviszka Banka

40 Canal Str., — 142 Division Str.,

New York.

Prieteliai! duodu jums žinią, kadmes parduodam Szifkortes ant visų greicziausiu laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremenio; Hamburg American Line Hamburgo; Red Star Line Antverpo ir Netherlands Line Roterdamo. Siunzciame pinigų, kuriuos jus prieteliai geuna į 15 dienu. Musų kantoroje galite susiszeknėti lietuviszkai ir lenkiszkai. Ateikite ir persiliudykite, kad mes per 25 metus su kožu apsiėjome teisingai. Teipogi parduodam tikietus ant visų geležinkelii Amerikoje ir Europoje.

Duodam žinot kad mes priimam pinigų į depositą bankos ir mokam po 3½ procentus ant metų. Procentą tik tą mokam nuo 50 dolerių ir virszaus, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Pačėti r iszimti gali kozną dieną nuo 2 ryto iki 2 po pietų ir nuo 4—8 vak.

Naujai uždėta filija atsiranda po

Nr. 81 Grand st.

Prooklyn, N. Y.

Sekanczios knygos:

Istorija Seno ir Naujo Istatymo 25c.

Dogmatas apie pragarą 15c.

Trumpi atsakymai ant užmeti-

nėjimu priesz Religijų 20c.

Iuzguldymas Loretan. Litanijos 35c.

Juoku Knygėlė 25c.

Paslapcziai Gyvojo Rožancz. 25c.

Socializmo ateitis, apysaka 40c.

Dvi Seserys, apysaka 40c.

Gaunamos pas:

Rev. J. J. KAULAKIS

1031 So. 5-th str. Philadelphia, Pa.

PALACE HALL,

HENRY GERREN Prop.

89 — 93 Grand Str., B'klyn, N. Y.

Svetainė parsamdoma del veselijų, balių, koncertų ir t. t.

ėrymai geriausi ir už pigiausią ir prekę.

Daktaras

isz Lietuvos!

Dr. Med. Leon Charrig.

52 ELDRIDGE Str. New York.

Tarp Canal ir Hester ulyciu,

OFISO VALANDOS:

Nuo 8 iki 10 isz ryto

Nuo 2 iki 3 po piet

Nuo 6 iki 8 vakare

Telephone 8997 Spring.

CAECILIA HALL,

GEO. SCMDT, PROPRIETOR.

Užlaliko visokius gėrymus, kaip tai:

• VYNA, SZNAPSA IR ALU. •

No. 101 & 103 Grand Street,

Brooklyn, N. Y.

Teipgi yra pukti salė del mitsingų, vesų

ilų ir teip visocių susirinkimų.

Sv. Juozapo ir sv. Kazimiero draugystės laiko eston savo susirinkimams.

Pirkit savo vasarinius reikmenius pas

"The Oldest and Most Reliable" Gorman's

ESTABLISHED 1857

229-235 GRAND ST. BROOKLYN, N.Y.

Mes turim paskyra nauju skalbiniu.

Tavorai geresni ir prekes zemesnes kaip kokiamo nors sztore.

Geriausiu Grocer-tavoru.

Skanius arbatos ir kavos.

Pasivilkimo rubu, teip vyrizku kaip ir moterizku, kiekvienos stailos, nuo pigiausiu iki brangiausiu.

Pasiziurekit musu naujas jopkes.

Naujausios ir gražiausios stailos, po 49c.; mes turim daugiau tuzino toleropy pasivizny dcl iszsirinkimo.

JOHN J. GORMAN CO.

229-235 Grand Str.,

Brooklyn, N. Y.

DIRVA—ZINYNAS.

EUROPOS INTELIGENTU SVARBIAUSIAS LAIKRASZTIS
FORMATE KNYGOS.

Talpinasi straipsniai garsiausiu musu rasztininku. — Prekė ant visu metu 2 dolieriu, o kiekvienos atskirumknygos (viso 4 knygos) 50 centu. — Pinigams siusti ir rasztyt gramatoms toks antraszas:

REV. A. MILUKAS, SHENANDOAH, PA.

UZDETA PER 30 METU.

Adam Schulz Son

Karpetu, naminiu daiktu ir reikmeniu

parduodam ant lengvu iszsi-
derėjimu.

MES ISZREDYSIME
JUSU NAMA UZ \$1.00
ANT NEDELIOS.

ADAM SCHULZ SON
267-271 GRAND STREET
szakine kupezystė
225 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.

5%

atpignam skaltyto-
jams szito laikrasz-
czio, jolgu perkant
laikrasztis parodo-
ma.

BISCHOFFS BANKING-HOUSE

uzdeta 1848 meta

Name Staats-Zeitung, prie uzvaltiavimo ant Brooklyno tilto, New-York

Sluozdame pinigus i visas dalis svieto pigel, saugel ir grolja!

ISZDUODAME SZIPKORTES IN EUROPA IR ISZ EUROPOS
Bankoje savo visados laikome daugybe pinigų del iszmainymo, kaip tai:
Maskolijos rubliu, Vokietijos markiu, Austrijos guldeny ir t. t.

DABARTINE PREKE SZIPKORCZIU:

Isz New Yorko i Bremą ant Expreso	\$40.00,	ant reguliarszko	\$36.00
" " " i Hamburgą ant Expreso	\$34.00,	ant regul.	\$32.00
" " " i Antverpą	\$34.00,	ir i Rotterdamą	\$33.00
Isz Bremo i New Yorką ant Expreso	\$43.50,	ant reguli.	\$41.00
" Hamburgo " " "	" "	" "	\$38.00
" Antverpo " " "	\$36.00,	isz Rotterdamo	\$35.50.

Dabar sluozdiam pinigus tiesiog i namus.

100 rubliu uz	\$52.50	50 rubliu uz	\$26.50,	40 rubliu uz	\$21.25
80 " "	\$16.00	25 " "	\$13.38	20 " "	\$10.75
15 " "	\$8.18	10 " "	\$5.50	5 " "	\$ 2.88

Deliel artesnes Zinios raszty i

BISCHOFFS BANKING HOUSE

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building), New-York

Ne delioje Banka atvira nuo 10 iki 12 ady.aa.

Lietuviszka Aptieka

— ir —
Brooklyno Paczta

(S. S. No. 23.)

Jus galite czion pirkti visus europiszkus neiszdirbtus ap-
tiekos tavorus, teip pat parsiisusdinta
tikra lietuviszka Trajanka.

Liekoriszku receptu sudejimas musu ypatiszkas uzsiemims.

Parsiisusdintos tikros lietuviszkos Trajankos, $\frac{1}{4}$ lt. 25c.,
10 lt. \$5.00
Ulrich'o Rheumatizmo gydoolė (Liniment).....50c.
Ulrich'o Skilvio Laszų.....50c.
Ulrich'o galvos skaudėjimo pulverio.....3 pakeles 25c.

Musu ypatiszkas gyrys yra musų Gausių (hambatiern)
naikintojas (Roach killer), gaunamas vien pas mus vienatijas
daiktas, kurs ant vis isznaikins gnusius, vartojamas visose
didziose hotelese, gaspadosse etc. New Yorke, 1 lt. 60c., teip-
pat ir po maziau.

Musu pirkėjai pasidziangia visų smagumu, kuriuos musu
paczta suteikia.

Money orderius ir registravotas gramatas galite
siusti isz czionai.

R. M. & P. ULLRICH.

Pharmacists,

64 Grand str. Brooklyn N Y

TELEPHONE CALL 426 WILLIAMSBURGH